КПСС XXIII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 15 (3243).

22 январь

ШАНБА

1966 йил

Баҳоси 2 тийин

МУНОСИБ ТУҲФАЛАР

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР КАРВОНИ

«Ташсельмаш» заводи машинасозлари шу кунларда зўр кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар. Улар партиямизнинг бўлажак съезди шарафига ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олиб иш суръатига-суръат қўшмоқдалар. Ҳозир завод бош конвейеридан ҳар куни пландаги 27 ўрнига 30 тадан ХТ-1,2 агрегати олинмоқда. Январнинг фақат биринчи декадасида 300 га яқин пахта териш машинаси заказчиларга жўнатилди.

Эришилган ютуқларда айниқса йиғув цехи ишчиларининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Қ. Хўжаев, В. Антонова, Т. Сомова каби пешқадам ишчилар смена топшириқларини бир ярим бараварга етказиб адо этишяпти.

20 МИНГ ТРАКТОР УЧУН

Ўзбекистон трактор йиғув заводи коллективининг ҳиммати баланд. Тракторсозлар янги беш йилликнинг дастлабки йилида 20 мингта агрегат ишлаб чиқариб, деҳқонларга ҳадя этишга сўз беришган. Ҳозир улар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Шу кунларда цехларда иш суръати жадал. Раҳима Раҳимова, Учқун Зиёвуддинов, Г. Александров каби илғор ишчилар смена давомида кўплаб қўшимча деталлар ишлаб чиқаришга муваффақ бўлмоқдалар. Натижада, ҳар куни 60 тадан машина йиғилиб қишлоқларга жўнатилмоқда.

Коллектив съезд очиладиган кунгача янги йилнинг дастлабки квартал планини бажариб, топшириққа қўшимча равишда агрегатлар тайёрлаш ишқида ғайрат қилмоқда.

Н. ИНОҚОВ,
ТошДУ студенти.

КПСС XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Ўзбекистон трактор-йиғув заводи коллективи ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Корхона аҳли кўплаб тракторлар ишлаб чиқариш билан бирга металл ва материалларни тежаб қолиш учун ҳам курашаётир. Суратда: ишлаб чиқариш пешқадамларидан Е. Захаров ва Р. Галиев ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ҲОСИЛ ТАРАДДУДИ

Ўтган қишлоқ хўжалик йилини кўнгилдагидек якуниладик. Давлатга пахта топшириш планинигина эмас, зиммага олинган социалистик мажбуриятни ҳам тўла бажардик. Биз қандай қилиб баракали хирмон кўтардик? Даставвал шуни айтиш керакки, деҳқончиликнинг рисоласига ҳар доим риоя қилиб, ишни бошидан пухта ташкил этдик. Шудгорлаш, чигит экиш, ғўзани озиқлантириш, суғориш, қатор ораларига ишлов бериш — мана шуларнинг ҳаммаси ўз мавридида сифатли ўтказилди. Йиғим-теримни ҳам уюшқоқлик билан қисқа муддатда тамомлаш имкониятига эга бўлдик.

Бу йил ҳам мўл ҳосил учун курашни ана шу тажрибалар асосида олиб бормоқдамиз. Колхоз правлениеси билан тузилган шартномага кўра 143 гектар ернинг ҳар гектаридан 26 центнердан ҳосил етиштиришимиз керак. Деҳқонларимизнинг ўз олдиларига қўйган мақсадлари эса, бошқача. Улар гектаридан олинадиган ҳосилни 30 центнерга етказиш йўлида ҳозирдан зарур тадбирларни кўрмоқдалар.

Пахта майдонининг ҳаммасини ўтган йилнинг кузидаёқ 30-32 сантиметр чуқурликда шудгор қилиб қўйганмиз. Эндиликда эса шу ерларимиз тупроғи структурасини яхшилаш, етарли миқдорда озиқ бериб семиртириш, суғориш тармоқларини тартибга солиб қўйиш, ихтиёримиздаги техникани экиш мавсумига тахт қилиш ишларини бажаряпмиз.

Колхозда маҳаллий ўғит тайёрлашга жиддий эътибор беришмоқда. Минг тонна гўнг ташиб чиқарилди. Азим Баратов, Олим Умрбоев, Карим Маматқулов сингари ишга жонкуярлар астойдил ҳаракат қилишиб, ориқроқ деб ҳисобланган ерларимизга ҳозиргача 300 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит солдилар. 830 кубометр ҳажмдаги сув йўллари тозалаб қўйилди.

Участкамизда партиямиз XXIII съезди шарафига социалистик мусобақа кучайтириб юборилган. Ишнинг бошидан пухта бўлгани яхши. Шу йўл билан биз ўз олдимизга қўйган мақсадимизга эришамиз.

Б. ҚОСИМОВ,
Урта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг участка бошлиғи.

Баҳор нафаси

Бўка районидаги «Гулистон» колхози деҳқонлари ўтган йили пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Лекин колхоз миришкорлари буни чегара, деб билмайдилар. Ҳосилдорликни янада ошириш, сарф-харажатларни камайтириш учун ҳамма имконият бор. Ана шуни ўз қалбларига чуқур жо қилиб олган деҳқонлар янги режалар тузиб, шу асосда ҳозирдан астойдил меҳнат қилишяпти.

Колхозда бригадалар йириклаштирилди. Комплекс механизациялаштирилган звенолар сони кўпайтирилди. Негаки, ўтган йили дала хўжайинлари бўлган ана шундай звеноларда ҳосилдорлик ошган, пахтанинг таннархи анча арзонга тушган эди.

Шу кеча-кундузда колхоз далаларини айлансангиз барча звеноларда ўтган йилги ютуқларни мустаҳкамлаш, бу йилги юқори ҳосил учун пухта замин тайёрлаш йўлида қизғин кураш олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўласиз. Н. Ҳайдаров, Х. Саримсоқов, И. Сарибоев, А. Машарипов ўртоқлар бошлиқ звеноларда ҳозиргача гектар бошига 6-8 тоннадан маҳаллий ўғит жамғарилди. Колхоз бўйича эса дала бошларига ташиб чиқарилган маҳаллий ўғит 2200 тоннага етди. 250 тоннага яқин минерал ўғит ташиб олиниб, махсус жойларда сақланмоқда.

Колхоз устахонасида ҳам баҳор нафаси бор. Азамат механизаторлар 29 та чопиқ тракторини, 20 дан ортиқ сеялкани, шунингдек, чизель бороналарини мавсумга тахт қилиб қўйдилар.

Пухта режалар албатта амалга ошади. Колхоз деҳқонларининг ҳозирдан бир ёқадан бош чиқариб қилаётган ҳалол меҳнатлари бундан дарак бермоқда.

Х. НОРМАТОВ.

ЮБИЛЕЙГА — ЭНГ ЯХШИ АСАРЛАР

МОСКВА, 20 январь. (ТАСС мухбири). Иттифоқдош республикалар маданият министрлари кенгашининг қатнашчилари бир-бирлари билан тажриба алмашдилар. СССР Маданият министрлигида ўз ишини тамомлаган кенгаш икки кун давом этди. Кенгашда Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёргарлик кўриш тўғрисида гап бўлди.

Министрлар ўз республикаларининг маданият қурилишида тўпланган энг яхши тажрибалари тўғрисида гапириб бердилар.

Белоруссия ССР Маданият министри М. Минковичнинг ахбороти катта қизиқиш туғдирди. Кейинги вақтда республикада қишлоқларда маданий-оқартув ишлари соҳасида, клублар ва кутубхоналарнинг моддий базасини мустаҳкамлашда катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Колхозлар маданий-оқартув муассасалари қурилишида актив иштирок этмоқда. Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги кунигача ҳар бир колхознинг ўз клуби бўлади.

Ўзбекистонда ҳар йили янги миллий опера ва балет саҳналаштирилмоқда. Яқинда М. Юсуповнинг «Хоразм қўшиғи», Р. Ҳамроевнинг «Зулматдан зиё» операларининг премьералари бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР Маданият министри З. Раҳимбобоева ҳозирги вақтда Ўзбекистон композиторлари, рассомлари, театр арбоблари қандай ишлар олиб бораётганлари тўғрисида гапириб берди. Грузия Маданият министри О. Тактакишвили ўз нутқида бадиий ижоднинг ғоявий жиҳати тўғрисида гапирди.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги кунида ҳар бир район марказида Арманистон рассомлари асарларининг галереяси очилади.

Эстония ССР Маданият министри А. Лаус оммавий ашула байрамлари ўтказиш тўғрисида гапирди.

Кенгашда СССР Маданият министри Е. Фурцева сўзга чиқди.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК ВА САМИМИЙЛИК ВАЗИЯТИДА

20 январда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Антонин Новотний билан учрашди.

Учрашувда совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов ва КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Чехословакиядаги элчиси С. В. Червоненко, Чехословакия томонидан — Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Иржи Гендрих, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Драгомир Кольдер ва Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Чехословакия Социалистик Республикасининг СССРдаги элчиси Олдржих Павловский қатнашдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси ва Чехословакия Коммунистик Партияси раҳбарлари ҳар иккала мамлакатда коммунистик ва социалистик қурилишнинг бориши тўғрисида бир-бирларига ахборот беришди.

Ҳар иккала томон мамнуният билан шуни қайд қилдиларки, Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси билан Чехословакия Коммунистик Партияси ўртасида, Совет Иттифоқи билан Чехословакия Социалистик Республикаси ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳамкорлик муттасил ривожланиб ва мустаҳкамланиб бормоқда.

Фикрлашув вақтида Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси ва Чехословакия Коммунистик Партиясининг ҳозирги халқаро вазиятга ва халқаро коммунистик ҳаракатдаги аҳволга баҳо беришдаги қарашларида тўла бирлик борлиги уқтириб ўтилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси ва Чехословакия Коммунистик партияси раҳбарларининг учрашуви ва суҳбати қардошларча дўстлик, самимийлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

* * *

Худди шу куни КПСС Марказий Комитетининг Президиуми Москвада дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турган Чехословакиялик дўстлар шарафига Катта Кремль саройида зиёфат берди.

Л. И. Брежнев ва Антонин Новотний қисқа нутқ сўзладилар.

Зиёфат илиқ самимийлик вазиятида ўтди.

* * *

20 январда Антонин Новотний ва Иржи Гендрих ўртоқлар ўз ватанига жўнаб кетди. (ТАСС).

ЧЕХОСЛОВАКИЯЛИК МЕҲМОНЛАР ТОШКЕНТДА

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ўртоқ Драгомир Кольдер бошчилигидаги Чехословакия Компартияси ходимлари делегацияси 21 январда Тошкентга келди.

КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири ўртоқ В. С. Фролов делегациянинг Ўзбекистон бўйлаб қилаётган сафарида унга ҳамроҳ бўлмоқда.

Чехословакиялик меҳмонлар республика халқ хўжалигига партия раҳбарлиги тажрибаси билан танишадилар.

Тошкент аэродромида делегацияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. А. Абдураззоқов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Госплан раиси С. К. Зиёдуллаев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудирлари А. С. Султонхўжаев, М. С. Саидов, М. Р. Рамазонов, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари В. С. Скребнев, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Х. А. Асомов ва бошқалар кутиб олдилар. (ЎзТАГ).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ — СССР ДЎСТЛИГИ ЖАМИЯТИ

ҚОҲИРА, 20 январь. (ТАСС). Бу ерда Бирлашган Араб Республикаси — СССР дўстлиги жамияти яқинда тузилган эди. Жамият правлениесининг биринчи мажлиси ўтказилди. Мажлисда жамият низоми ва устави лойиҳалари қараб чиқилди ҳамда маъқулланди, шунингдек ана шу янги жамоат ташкилотининг ишини кучайтириш билан боғлиқ бўлган амалий масалалар муҳокама қилинди.

Жамиятнинг уставида бундай дейилади: жамиятнинг мақсади маданият, санъат ва фан соҳасида Бирлашган Араб Республикаси гражданлари билан СССР гражданлари ўртасида дўстона алоқаларни мустаҳкамлашдир.

Жамият мамлакатнинг турли районларида бир қанча бўлимларни тузади. Аввало, бу бўлимлар Асвонда, Порт-Саидда ва Искандарияда ташкил этилади.

Жамият правлениесининг раиси министр Сидқи Солиман ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: Бирлашган Араб Республикаси — СССР дўстлиги жамиятининг тузилиши халқларимизга ўзларининг дўстона алоқаларини янада кенгайтириш ва кучайтириш учун кенг йўл очиб беради. Менинг фикримча, икки халқ ўртасидаги маданий ва илмий ҳамкорлик мамлакатларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш учун муҳим роль ўйнай олади.

САЙГОН РЕЖИМИГА ЁРДАМ БЕРМОҚДАЛАР

БОНН, 20 январь. (ТАСС). «Рейнише Пост» газетаси бугунги сонида хабар беради: Ғарбий Германия парламентидаги уч Фракция-Христиан-демократик союз, Социал-демократик партия ва озод демократик партия депутатлари ҳозирги вақтда «Ахборот тўплаш учун» Жанубий Вьетнамга боришга тайёргарлик кўрмоқдалар.

Маҳаллий кузатувчилар бу сафар Ғарбий Германиянинг Сайгон қўғирчоқ режимига «моддий ёрдам»ни кучайтириши билан боғлиқ, деб таъкидламоқдалар. Германия Федератив Республикасининг ҳукумати яқинда Жанубий Вьетнамга махсус госпиталь кемаси юбориш ҳақида қарор қабул қилди. Германия Федератив Республикаси соғлиқни сақлаш министрлиги ҳозирги вақтда ана шу кема учун медицина ходимларини танлаб олишга тайёргарлик кўрмоқда.

Бундан ташқари, Боннда махсус комитет тузилди. Бу комитет Германия Федератив Республикасининг Жанубий Вьетнам ҳукуматига берадиган ёрдами билан боғланган проблемаларни ўрганиб чиқишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Айни вақтда Ғарбий Германия ҳукумати бу проблемаларни Вашингтон билан муҳокама қилмоқда. Бундестагнинг ривожланаётган давлатларга ёрдам масалалари билан шуғулланувчи комиссиясининг раиси В. Кип яқинда АҚШнинг пойтахтида бўлди. Ана шу сафардан кузатилган расмий мақсад — «Жанубий Вьетнамга халқаро ёрдамни мувофиқлаштириб олиб бориш» масаласини АҚШнинг юқори мартабали мансабдорлари билан муҳокама қилиш эди.

ТОШКЕНТ ДЕКЛАРАЦИЯСИ — ҲИНДИСТОН БИЛАН ПОКИСТОННИНГ ҒАЛАБАСИ

ДЕҲЛИ, 20 январь. (ТАСС). Ҳиндистон-Совет маданий алоқаларини ривожлантириш жамияти миллий кенгашининг раиси К. П. Менон Тошкент Декларациясига баҳо бериб, бу Декларация «Ҳиндистон билан Покистоннинг ғалабаси», деди. Агар Совет Иттифоқи «жуда катта ёрдам» бермаганида эди, бу ғалабага эришиш мумкин бўлмас эди, деди у.

Менон Тривандрамдаги оммавий митингда нутқ сўзлаб, Тошкент Декларацияси марҳум бош министр Шастрига муносиб ёдгорлик бўлди, деди.

Ядро бомбаларини йўқотиб қўйишди

НЬЮ-ЙОРК, 20 январь. (ТАСС). АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг 17 январда Паломарес районида ағдарилиб тушган стратегик бомбардимончи самолётида ядро бомбалари бормиди, деган тўхтовсиз саволларга Америка ҳарбий ҳаво кучларининг Мадриддаги вакиллари уч кунгача жавоб бермай индамай келмоқда эдилар. Бугун улар бомбардимончи самолётда портлашдан сақлайдиган аппарат ўрнатилган ядро бомбаси бор эди, деб айтишга мажбур бўлишди. Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Мадриддан юборган хабарида айтилишича, Америка солдатлари Паломарес районида ядро бомбаларини қидиришни давом эттирмоқдалар.

ИНДИРА ГАНДИ АҚШга БОРАДИ

ДЕҲЛИ, 21 январь (ТАСС). Кеча Индира Ганди журналистлар билан суҳбатлашиб, президент Л. Жонсоннинг Қўшма Штатларга келиш тўғрисидаги таклифини қабул қилганлигини айтди. Индира Ганди АҚШга қачон бориши тўғрисида яқин кунларда бир қарорга келади.

Балева ўлдирилди

ЛАГОС, 20 январь. (ТАСС). Нигериянинг собиқ Бош министри Абубакар Тафава Балева ўтган шанба куни бўлган ҳарбий тўнтариш вақтида ўлдирилганлиги бугун бу ерда расмий суратда эълон қилинди

Қўзғолончилар Балевани молия министри Окотие-Эбо билан бирга Лагосдан номаълум томонга олиб кетганликлари тўғрисида илгари хабар берилган эди. Молия министрининг жасади кейинчалик Ғарбий Нигериядаги Абеокут шаҳри атрофида топилган.

АРГЕНТИНАДА СУВ ТОШҚИНИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 21 январь. ТАСС мухбири **И. Архипенко** хабар беради:

Бразилиянинг Жанубида ва Аргентинанинг шимолий вилоятларида ёққан қаттиқ сел натижасида Аргентинанинг Санта-Фе, Коррь-Ентес, Чако ва Энтрериос вилоятларида кейинги йилларда мисли бўлмаган сув тошқини бошланиб кетди. Паран дарёсининг айрим жойларида сув 5,81 метр кўтарилди. Жуда катта экин майдонларини ва юзлаб қишлоқларни сув босди. Барранкитас, Ринкон ва Саладеро Кабаль районларининг ўзидагина (Санта-Фе вилояти) юз минг гектардан кўпроқ ерда пишиб етилган ғалла сув остида қолди. Мазкур районлардаги 10 минг аҳоли уй-жойдан маҳрум бўлди. Сув тошқини етказган зарар бир қанча миллиард песо ҳисобланмоқда. Гражданлик ташкилотлари ва ҳарбий қисмлар сув остида қолган жойлардан аҳолини кўчириш билан кеча-ю, кундуз шуғулланмоқдалар, шунингдек озиқ-овқат маҳсулотларини ва дори-дармонларни аҳолига улашиб бермоқдалар. Кўрилаётган чораларга қарамай, Паран дарёсида сувнинг кўпайиши давом этмоқда.

Разил уруш доирасини кенгайтиришни талаб қилмоқдалар

НЬЮ-ЙОРК, 20 январь. (ТАСС). Американинг Сайгондаги ҳарбий қўмондонлиги Вьетнамдаги разил уруш доирасини янада кенгайтиришни талаб қилмоқда.

АП агентлиги мухбири Уилернинг берган хабари бу жиҳатдан характерлидир. Американинг Сайгондаги ҳарбий қўмондонлиги, деб ёзади мухбир, Вашингтонга меморандум юборди ва бу меморандумда Жанубий Вьетнамда, шунингдек Вьетнам Демократик Республикасига қарши АҚШнинг уруш ҳаракатларини кучайтиришни қатъиян талаб этади.

Уилер яна қуйидагиларни ёзади: ишончли манбаларда айтилишича, АҚШнинг Сайгондаги элчиси Лож Вьетнамда янги йил байрами тамом бўлиши биланоқ Вьетнам Демократик Республикасининг территориясига ҳаводан ҳужумни яна бошлаш тарафдори бўлган раҳбарлар жумласидандир.

Уилер Сайгон режимининг бошлиғи генерал Ки АҚШ давлат секретари Раск билан учрашганида «Шимолий Вьетнамга бостириб кириш»ни талаб қилганлигини эслатиб ўтади.

Занжибар — қалампир мунчоқ дарахтлари ороли. Оролда тўрт миллион тупдан ортиқ ана шундай дарахт бор. Дунёда етиштириладиган қалампир мунчоқнинг 70—75 проценти шу ердан олинади. Революциядан сўнг ҳукумат плантацияларни национализация қилди, қалампир мунчоқ нархини оширди ва қатъий харид баҳоларини белгилаб қўйди. Суратларда: чапда — қалампир мунчоқ плантациялари, ўнгда — қалампир мунчоқни қуритиш пайти.

В. Мусаэльян фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

ҚОЛОҚ ХЎЖАЛИК БЎЛМАСИН

Доклад тамом бўлди. Делегатлар бирин-кетин минбарга чиқа бошладилар. Нотиқлар эришилган ютуқлар, ишда йўл қўйилган камчиликлар ва галдаги вазифалар ҳақида фикрлашишди.

Оржоникидзе районининг хўжаликлари партия Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга оширишда анчагина ишлар қилишди. Деярли барча хўжаликлар давлат планларини ошириб бажарди. Район меҳнаткашлари пахта тайёрлаш планини 130 процент бажариб, ҳар гектар ердан 34,2 центнердан хирмон кўтардилар. «Правда» колхози 560 гектар ердан 41 центнердан, «Қизил Ўзбекистон» колхози 1700 гектар ернинг ҳар гектаридан 37,5 центнердан ҳосил олди. Жуда кўп бригадалар гектар бошига 50 центнердан «оқ олтин» етиштирдилар.

Лекин партия ташкилотлари, колхоз ва совхозлар фаолиятида анчагина камчиликлар ҳам бор. Баъзи хўжаликлар ҳамон орқада судралаётир. Жданов номли колхоз ҳали ҳам қолоқликдан чиққани йўқ. Бу ерда айниқса чорвачилик оқсаб қоляпти. Сигирлар сонини кўпайтириш плани 45, чўчқачилик 67, паррандачилик плани эса 40 процент бажарилганлиги учун ҳам давлатга чорва маҳсулотлари топшириш плани бажарилмади. Бундай ҳунук аҳвол «Правда». «Октябрь» Карл Маркс номли, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», «Коммунист» колхозларида ҳам рўй берди.

Конференция делегатлари «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси ўрток **А. Матқобулов**нинг сўзларини қизиқиш билан эшитдилар.

— Район партия комитетининг биринчи секретари **Н. Қирғизбоев** ўз ҳисобот докладида ишдаги ютуқлар билан бирга камчиликларимизни тўғри кўрсатди. Тан олиш керак, яхши ишларимиз қаторида талай камчиликларга ҳам йўл қўйдик. Қолоқ бригадаларнинг ҳам илғорлар сафидан ўрин олишига нималар тўсиқ бераётганини яхши ўрганмадик. Уларнинг орқада судралиб юришларига тоқат қилиб ўтирдик.

— Бизда, — деди ўрток Матқобулов, — ўгай экин йўқ. Ғўзага ҳам сабзавотга ҳам бирдек қаралади. Карам, помидорлардан олаётган даромадимиз пахтачиликдан келаётган пулимиздан кам эмас. «Маданият», «Коммунист» ва бошқа бир қатор колхозларнинг раҳбарлари эса хўжаликни комплекс ривожлантириш масаласи билан чинакамига шуғулланишмаяпти. Бир экиндан кўп ҳосил олишиб, иккинчисидан эса жуда кам хирмон кўтаришяпти. Наҳотки, у колхозларнинг раҳбарлари карам, картошка, помидор экинлари ҳам семиз ерларни ёқтиришини билишмаса. Биз деҳқончиликда техникадан 95 процент фойдаланяпмиз. Афсуски бошқа хўжаликларда ҳам шундай қилинмаётир.

— Агар, — дейди сўзга чиққан делегат **И. Припусков**, — район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари колхоз ва совхозларга ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилганларида, кадрларга нисбатан талабчанликни кучайтирганларида деҳқончиликдан, чорвачиликдан олинадиган даромад яна ҳам кўп бўларди.

Конференцияда рйон партия комитетининг иш услуби ҳақида ҳам анчагина гап бўлди. Райкомнинг пропаганда ва агитация бўлими ҳали ҳам ташаббус билан ишламаяпти. Айниқса раҳбарларни лекция пропагандасига жалб қилиш ишига етарли эътибор берилмаётир. Кўпгина раҳбар ўртоқлар сўнгги ўн ой ичида ақалли бир марта ҳам лекция, докладлар қилишмаган. Районда ўндан ортиқ илмий-текшириш институтлари бор. Жуда кўп фан докторлари, кандидатлари ишлаб турибди. Лекин район партия комитети лекция пропагандасини кучайтиришда илмий ходимлардан ва мутахассислар кучидан тўла фойдаланмаяпти. Анчадан бери узоқ қишлоқларда, чорвадорлар ўртасида қизиқарли темаларда лекция, суҳбатлар ўтказилмай қўйди. Баъзи қишлоқ клублари талабга жавоб бермайди.

Баъзи бошланғич партия ташкилотлари йил давомида илғор хотин-қизлардан бирон кишини ҳам партия сафига қабул қилишганлари йўқ. Колхоз раислари, колхоз партия ташкилотларининг секретарлари, бош агрономлар, бўлим бошқарувчилари орасида ҳам хотин-қизлар йўқ. Делегатлар бундай камчиликларни қисқа вақтда тузатиш зарурлигини айтдилар.

Ёшларни тарбиялашга етарли аҳамият берилмаётганлиги ҳақида ҳам делегатлар анчагина гапиришди. Районда шундай раҳбар ходимлар ҳам борки, улар ёшлар ўртасида тарбиявий ишлар тўғрисида узундан узоқ гапиришади. Амалда ҳеч иш қилишмайди. Ана шундай раҳбарлар жумласига «Ленинград», «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозлари партия ташкилотларининг секретарлари Ҳошимов, Абдураҳмонов ўртоқлар киради. Конференция делегати **Т. Тўхтаев**нинг айтишича булар ёшлар ҳаётидан ажралиб қолишган. Комсомол мажлисларида қатнашмайдилар.

Делегатлар район партия комитетининг секретарлари, райком ходимлари тез-тез жойларда бўлиб бошланғич партия ташкилотларининг секретарларига амалий ёрдам беришлари зарурлигини алоҳида таъкидлаб ўтишди.

Конференция ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўрток **Н. М. Матчонов** катнашди ва нутқ сўзлади. Конференция ишида область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўрток **Қ. Аҳмедов** иштирок этди.

Конференцияда район партия комитетининг янги состави ва область партия конференциясига делегатлар сайланди.

Район партия комитетининг X пленуми бўлди. Пленумда район партия комитетининг биринчи секретари қилиб **Н. Қирғизбоев**, район партия комитетининг иккинчи секретари қилиб **В. А. Чернов**, район партия комитетининг секретари қилиб **Ш. Ғаниева** ўртоқлар сайландилар.

ҲОСИЛДОРЛИК — АСОСИЙ МЕЗОН

Илгари Тошкент билан Ўрта Чирчиқнинг маркази — Тўйтепа посёлкаси ўртасида яйдоқ ерлар кўп эди. Ҳозир шу магистрал йўлнинг икки чеккасида жуда кўп янги қишлоқлар пайдо бўлган. Кўча бўйидаги уйлар шаҳардаги уйлардан қолишмайди. Кўчаларда юрган одамларнинг юриш-туриши ва кийинишларини кўриб ҳавас қиласиз.

Разм солиб борган киши хонадонлар эшиги олдида енгил автомашина, мотоцикл тўхтаб турганини кўради. Ана шуларнинг ҳаммаси қишлоқ меҳнаткашлари тўқ, маданий, қувноқ ҳаёт кечираётганликларидан дарак бериб туради.

Ўрта Чирчиқ район партия конференцияси делегатлари ҳам қишлок меҳнаткашлари сўнгги йилларда ўз қишлоқларининг қиёфасини ўзгартиришга, маданий ҳаёт кечириш даражасини оширишга жиддий эътибор бераётганини, одамларнинг меҳнатга бўлган муносабати, улар ҳақидаги ғамхўрлик бугунги кунда партиямиз кўрсатиб бераётган талаблар даражасида олиб борилаётганини қайд қилдилар.

Район партия комитетининг биринчи секретари ўрток **А. Мираҳмедов** ўзининг ҳисобот докладида райондаги саноат корхоналари, колхоз, совхозлар эришган ютуқларни, улар олдидаги вазифаларни батафсил айтиш билан бирга коммунизм кишисини тарбиялаш юзасидан район партия ташкилоти қандай тадбирларни амалга ошираётгани хусусида кенг тўхталди.

Район хўжаликлари пландаги 50.100 тонна ўрнига 58.134 тонна «оқ олтин» топширди. Бу районимиз меҳнаткашларининг фидокорона меҳнати натижасидир.

Бундан икки-уч йил илгари кам ҳосилли, камқувват бўлган Калинин номли, Ленин номли, Энгельс номли колхозлар бултурги ишлари билан олдинга қараб дадил қадам ташладилар. Бунинг боиси шундаки, бу ва шуларга ўхшаш бошқа хўжаликларда меҳнатни ташкил қилиш формаси ўзгарди, меҳнатга ҳақ тўлашда янги прогрессив усулларга амал қилинди. Одамлар оз куч сарфлаб, ердан кўпроқ унум олиш йўлларини қидириб топишга одатландилар. Чунки улар шундай қилганларида манфаатдорлик ошишини амалда кўрдилар.

Докладчи янги вазифалар ҳақида гапираркан, бизнинг асосий мезонимиз ҳосилдорликни ошириш, деб айтди. У кейинги йиллардаги аҳволни анализ қилиб, район сўнгги икки йил ичида гектаридан олинадиган ҳосилни атиги 2,5 центнердан сал кўпроқ оширганини айтаркан, бу ҳали бизни мутлақо қониқтирмайди, деди.

— Чунки районимиздаги илғор хўжаликлар, — деди ҳозирнинг ўзидаёқ гектаридан 33-34 центнердан ошириб пахта йиғиб олмоқдалар. Шу билан бирга кўпгина колхозларда гектаридан олинадиган ҳосил 18-20 центнер атрофида бўлмоқда. Масалан, Охунбобоев номли колхоз гектаридан 34,5 центнердан пахта топширди. Шу колхоз билан қўшни Калинин номли колхоз эса гектаридан 22 центнер пахта етиштирди. Ваҳоланки, бу колхоздаги техника, ер шароити, сув билан таъминланиши бир хил.

Худди шунингдек, бизнинг районимиз ҳосилдорлик жиҳатидан қўшниларимиз Оржоникидзе, Юқори Чирчиқ, Янгийўлдан бирмунча орқада қолмоқда.

Докладда ва кўпгина делегатларнинг музокараларида қишлоқ меҳнаткашлари олдида турган вазифалар айтилиши билан бирга кишиларнинг маданий ҳаётини яхшилашга алоҳида эътибор бериш керак, дедилар.

Конференция қатнашчилари «Северний маяк» колхозининг раиси **Т. А. Эмнинг** нутқини эътибор билан тингладилар.

— Районнинг қуйи зонасидаги хўжаликларда ҳосилдорликни ошириш учун даставвал эски зовурларни, коллекторларни тозалаш керак. Масалан, 5,6-коллекторлар тўлиб қолган, зах сувни мутлақо тортмайди. Буни бир-икки хўжаликнинг кучи билан амалга ошириб бўлмайди, коллектив бўлиб барча хўжаликлар бирлашибгина ерларимизнинг мелиоратив аҳволини яхшилаш тадбирларини кўришимиз мақсадга мувофиқдир.

Шу билан бирга ўрток **Т. А. Эм** кўплаб мажлислар кенгашлар ўтказилаётганини, бу эса ишга маълум даражада халал бераётганлигини тўғри танқид қилди.

Музокарада қатнашган 1-«Оҳангарон» совхози партия ташкилотининг секретари ўрток **М. Давлатов** совхоз сабзавотчилари ва чорвадорлари Оҳангарон ва Олмалиқ шаҳар меҳнаткашларини сабзавот ва чорвачилик маҳсулотлари билан бундан кейин ҳам кўпроқ таъминлаш учун курашаётганликларини, бу ишда совхоз коммунистлари авангард бўлаётганликларини айтиб ўтди.

Райондаги Куйбишев номли колхознинг комплекс механизациялашган звеносининг бошлиғи **Абдухолиқ Раззоқов** пахтачиликни кенг механизациялаштириш ҳосилдорликни оширишда, маҳсулот таннархини камайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнаётганлиги ҳақида гапирди. У ўз звеноси бу йил гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлигини айтди.

Конференцияда 82-мактаб директори **Ҳ. Деҳқонова**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Т. Ортиқхўжаев**, Киров номли совхоз директори **Ф. Муталов** ва бошқа ўртоқлар гапирдилар.

Конференция ишида Тошкент область партия комитетининг бюро аъзоси ўрток **Ж. Маликов** қатнашди ва нутқ сўзлади.

Конференцияда район партия комитетининг янги состави ва область партия конференциясига делегатлар сайланди.

Район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда район партия комитетининг биринчи секретари қилиб ўрток **А. М. Мираҳмедов**, район партия комитетининг иккинчи секретари қилиб ўрток **Ф. Г. Ан**, район партия комитетининг секретари қилиб ўрток **У. П. Йўлдошев** сайландилар.

КПСС XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Ҳикоят Турсунова ва Ёқут Маликова ўртоқлар ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Улар дори-дармонлар тайёрлаш смена топшириқларини доимо ортиғи билан адо этиб келишяпти. Ҳамкасблари бу илғорлардан ўрнак олишмоқда. Суратда: Тошкент химия фармацевтика заводи ишчилари ўрток Х. Турсунова (чапда) ва Ё. Маликова ўртоқлар тайёр медикаментларни жўнатишга ҳозирламоқдалар.

В. Кожевников фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Москвалик ва ленинградликлар изидан

ЭНЕРГЕТИК РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР

...Гидроэлектростанция тўла қувват билан ишлаб турибди. Юқори вольтли симлар бўйлаб завод ва фабрикаларга, колхоз ва совхозларга томон Ильич зиёси оқмоқда. Лекин турбина залида ҳам, бошқариш пульти ёнида ҳам ҳеч ким кўринмайди. Агрегатлар ишини станциядан ўнлаб километр нарида жойлашган энергосистема диспетчер хонасидан туриб кузатилаяпти. Узоқ масофадан туриб бошқариладиган станциялар ҳозир Иттифоқимизда оз эмас. Энергетик-рационализаторлар кўп меҳнатини енгиллатиш, барча операцияларни механизмлар елкасига юклаш борасида каттагина ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Энергетика ва электрлаштириш министрлиги инженер-техник ходимлари ва ишлаб чиқариш илғорларидан тушаётган қимматли рационализаторлик таклифларининг ниҳояси кўринмайди.

Марказий энергетика лабораторияси мастерлари Я. Баженов, М. Казаков ва С. Карвицкий ўртоқлар ишдан чиққан кабель линияларини излаб топувчи ажойиб қурилма ихтиро этдилар. У паст частотали бўлиб тўрт каскадли кучланишга эгадир. Қурилма учун озуқа манбаи сифатида 1,5 вольтли кучланишга эга бўлган чўнтак батареясининг битта элементи танланган. Қурилма конструкцияси механик жиҳатдан ғоятда чидамли бўлиб фойдаланиш учун анча қулайдир.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси залларидан бирига Тошкент области рационализатор ва ихтирочи энергетиклари томонидан яратилган ажойиб янгиликлар қўйилган. Улар ичида айниқса «Эсловчи амперметр» ихтироси кишилар диққатини ўзига тортмоқда. Прибор конструкцияси министрлик энергетика лабораториясининг бир группа ходимлари томонидан яратилган бўлиб, ҳозир электр узатгич системаларида муваффақиятли қўлланилаяпти. Эсловчи амперметрлар 110-220 киловольтли электр линияларининг қаерида замикание бўлаётганлигини кўрсатиб беради. Ихтирочилар амперметрни доимий токли шчит прибори базасида йиғишган. Эсловчи элемент сифатида магнит танлаб олинган. У магнит майдони ёрдамида бошқарилади.

Оҳангарон ГРЭСи рационализаторлари Я. Черкинский, С. Гуреева ва Ю. Черногубовский ўртоқлар шнекли транспортердан фойдаланишни таклиф этишди. Шнекли транспортер илгарилари Иркутск ТЭЦида қўлланилган эди. У шлакларни чиқариб ташлашга мўлжалланган. Оҳангарон ГРЭСи ижодкорлари уни ўз корхоналарига ҳам мослаштирдилар. Бу янгилик билан қозон агрегатининг фойдали ҳаракат коэффициенти 0, 75 процентга ошди. Ўтган йил давомида 9200 тонна шартли ёқилғи тежаб қолинди. Буни пулга чаққанда 115 минг сўмни ташкил этади. Шнекли транспортерни ўрнатиш учун сарф бўлган маблағни 5 ой давомида қоплаш мумкинлиги исботланди. Рационализаторларнинг бу иши виставка дипломи ва иккинчи даражали мукофоти билан тақдирланди.

Маълумки, Оҳангарон ГРЭСи республикамиздаги станцияларнинг энг каттасидир. У асосан кўмирда ишлайди. Келаётган кўмирни бўшатиб олишни станцияда иккита вагон ағдаргич бажаради. Лекин кўп ҳолларда йирик кўмирларни бункерларга узатиб бериш қийинлашарди. Шунда тўртта озиқлантирувчи лентлар ишга туширилар ва кўп ўтмай электродвигателлар ишдан чиқиб қолар эди. Станция рационализаторларидан Б. Бектошев, Н. Шоисматов, О. Любашенко ва П. Федосеев ўртоқлар тебранувчи озиқлантириш лентaларини жорий этишни таклиф қилдилар. Бу билан ҳар соатда қўшимча 350 тонна кўмирни қозон агрегати остига етказиб бериш имкони туғилди. Бунинг устига ҳар йили 1070 минг киловатт-соат электр энергияси, 324 ишчи-куни иқтисод қилиб қолинаётганлигини айтмайсизми. Ихтирочиларнинг биргина шу таклифи давлатнинг 9600 сўмлик маблағини тежаб қолиш имконини туғдирди.

Министрлик электростанцияларида туғилган яна бир янгилик устида тўхталиб ўтмоқчимиз. Республика энергетика ва электрлаштириш министрлиги марказий автоматика ва телемеханика хизмати ходимлари А. Авербах ва Э. Сташис ўртоқлар синхрон генераторлар роторининг айланиш тезлигини ўлчовчи частотали тахометр яратдилар. Янги тахометр генератор валлари билан боғлаб турувчи махсус қурилма талаб қилмайди. Ҳозир олти частотали трахометрлар Оҳангарон ГРЭСи, Тошкент ТЭЦи ва Қодирья ГЭСида муваффақиятли қўлланилмоқда.

Яратилаётган янгиликлар беҳисоб. Энергетиклар арзон энергия ишлаб чиқариш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Москвалик ва ленинградлик саноатчилар ташаббусига қўшилган энергетикларимиз кўплаб ёқилғи ва турли хил материалларни тежаб қолишга отланишган.

Э. ИБРОҲИМОВ,
Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлиги старший инженери.

Ф. Пекшина Бўстонлиқдаги ойна фабрикасининг пешқадам ишчиларидан. У кўп йиллардан бери шу корхонада меҳнат қилиб келаяпти. Тайёрлаётган маҳсулотлари сифати доимо аъло даражада бўлмоқда. Пешқадам ишчи шу кунларда партиямиз XXIII съезди шарафига вахтада туриб ажойиб натижаларни қўлга киритмоқда. Суратда: ўрток Ф. Пекшина.

М. Тўйчиев фотоси.

АТЕИСТИК КЕЧА

«8-март» санаторийсининг клубида «Ислом динининг урф-одатлари ва уларнинг зарарлари» деган темада савол-жавоб кечаси ўтказилди. Кечада Ўзбекистон ССР Фанлар академияси шарқшунослик институтининг старший илмий ходими, филология фанлари кандидати И. Абдуллаев, медицина илмий текшириш институтининг илмий ходими М. Муталхўжаева ва Республика илмий атеизм уйининг ходимлари қатнашдилар. Лекторлар ислом динининг урф-одатларини, айниқса меҳнаткашларнинг соғлиги учун зарарли ҳисобланган рўза тутишнинг зарарларини конкрет мисоллар билан сўзлаб бердилар. Хотин-қизларга кеча охирида илмий-атеистик темада кинофильм ҳам намойиш қилинди.

Кейинги вақтда республика илмий атеизм уйининг ташаббуси билан бундай савол-жавоб кечалари тез-тез уюштирилиб турибди. Ана шундай кечалардан бири Тошкент чет тиллар педагогика институтининг 2-ётоқхонасида институтда «Атеистлар клуби» очиш муносабати билан бўлиб ўтди. «Фан ва дин» деб аталган бу кечада институт философия кафедрасининг бошлиғи, философия фанлари кандидати П. Ҳамидов, ўқитувчи Н. Қодиров, ТошДУнинг ўқитувчиси, тарих фанлари кандидати Х. А. Ерзин, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси шарқшунослик институтининг старший илмий ходими, филология фанлари кандидати Л. Азиззода, Ўрта Осиё нефтни қайта ишлаш институтининг старший илмий ходими, химия фанлари кандидати М. Абдураҳмонов ва Республика илмий атеизм уйининг илмий ходимлари қатнашдилар.

Кечада ўрток П. Ҳамидов институтда Республика илмий атеизм уйи ташаббуси билан тузилган «Атеистлар клуби»нинг вазифалари тўғрисида гапирди.

Студентлар томонидан берилган «Дин билан фан нима учун келишаолмайди!», «Ҳозирги замон руҳонийлари фанга қандай муносабатдалар!» каби бирнеча саволларга ўрток Ҳамидов тўлиқ жавоб берди.

Шундан сўнг ўрток Л. Азиззода Шарқ мутафаккир олимларининг динга бўлган муносабатлари ҳамда диннинг хотин-қизларга бўлган муносабати тўғрисида гапириб, бир неча қизиқарли мисоллар келтиради. Ўрток Х. Ерзин эса «Коммунистик партия ва Совет давлатининг динга ва диний ташкилотларга муносабати» тўғрисида берилган саволларга атрофлича жавоб берди.

Кечада собиқ эшон, ҳозирда илмий атеизм уйининг ходими Низомиддин Хўжаев ўзининг нима сабабдан диндан воз кечгани тўғрисида гапириб берди. Кеча охирида «Ўтмиш соялари» ҳамда «Одам динни қандай қилиб яратди» номли илмий-атеистик кинофильм намойиш қилинди.

Т. АБДУЛЛАЕВ,
Республика илмий атеизм уйининг бўлим бошлиғи.

КИНО ВА ТОМОШАБИН

Куни кеча бўлиб ўтган кино тармоқлари ходимларининг область йиғилишида қилинган ишларга якун ясалди ҳамда янги беш йилликнинг биринчи йилида амалга ошириладиган вазифалар муҳокама қилинди. «Область кино тармоқлари ишларининг якунлари ва янги йилда аҳолига кино хизмати кўрсатишни янада яхшилаш тўғрисида» область кинофикация бошқармасининг бошлиғи ўрток **Б. А. Каипов** доклад қилди.

— Областимизда кино хизмати кўрсатиш бўйича белгиланган 1965 йил плани ортиғи билан бажарилди. Сеанслар намойиш қилиш йиллик плани 104 процент қилиб адо этилди. Ўтган йили 1964 йилга қараганда 700 дан ортиқ киши фильмлар томоша қилди.

Ўз фаолиятини намунали йўлга қўйган кўпгина кинодирекциялар муносиб тақдирландилар. Областимиз кино ходимлари ўтган йили учинчи кварталда яхши ишлаганликлари учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография Давлат Комитети ва маданият ходимлари касаба союзи Республика Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлишди. Бунда, айниқса, Чирчик кино дирекцияси коллективи яхши ишлади. Ҳақиқатан ҳам Чирчик шаҳрида Комошев, Дементьев, Нажмиддинов каби ишчан кино ходимлар бор. Шунингдек, Олмалиқ шаҳар кино дирекцияси ва унинг жойлардаги пунктлари ҳам муносиб тақдирландилар.

Бундай ижобий фикрларни Оржоникидзе, Бекобод, Оққўрғон районлари кино ходимлари фаолияти тўғрисида ҳам айтиш мумкин. Оржоникидзе райони кино ходимлари аҳолига кино хизмати кўрсатиш бўйича областда биринчи ўринни эгалладилар.

Ўтган йили областимиз меҳнаткашлари бир неча янги маданият ўчоқларига эга бўлдилар, — дейди докладчи, 11 та кенг экранли кинотеатр фойдаланишга топширилди. Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ районларида қурилган кенг экранли кинотеатрлар томошабинлар билан айниқса яхши иш олиб бормоқда.

Бу йил 60 та янги киноустановка иш бошлайди. Бундан ташқари 10 та янги кинотеатр қурилади. Областимиз колхозлари эса, яна 25 та қишки кинотеатрга эга бўладилар.

Томошабинлар билан бамаслаҳат иш тутиш натижасида кинофильмлар кўрсатиш репертуар плани анча яхшиланди. Радиоузел орқали фильмлар ҳақида алоҳида эшиттиришлар бериб борилади. Областимиз шаҳарларидаги кинотеатрларда эса йил давомида 40 дан ортиқ кинофестиваль ўтказилди.

Бу ва шунга ўхшаш бошқа тадбирларни амалга оширишда жамоатчилик асосида ишлаб турган кино советлари катта роль ўйнамоқда. Ҳозир областда 12 та ана шундай Советлар ишлаб турибди. Уларга беш юздан ортиқ киноташкилотчилар жалб этилган, 70 дан ортиқ болалар кинодирекциялари ҳам репертуарларини бойитиш, ишига муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Колхоз ва совхозларда 34 та кино кўрсатиш бригадаси ишлади. 40 дан ортиқ киши эса киномеханиклик касбини эгаллади.

Шу билан бирга, дейди докладчи, аҳолига кино хизмати кўрсатишда ҳали қатор камчиликлар бор. Ҳаракатдаги кинотармоқлар кўнгилдагидек ишлаяпти деб бўлмайди. Узоқ қишлоқларга, айниқса, чўпонлар ҳузурига камдан-кам борамиз. Шуни ҳам айтиш керакки. 97 та киноустановка ва кинотеатр йиллик планни бажармади. Кинопленкаларни ишдан чиқариш каби ҳунук воқеалар ҳам содир бўлди. Айниқса, Янгийўл, Оққўрғон районларида кинотехника аппаратларидан фойдаланиш кўнгилдагидек эмас.

Олдимизда турган бу ишлар зиммамизга муҳим вазифалар юклайди. Ана шу шарафли вазифаларни амалга ошириш учун янада куч ва ғайрат кўрсатиб ишлашимиз керак.

Доклад юзасидан бўлган музокарада биринчи бўлиб Олмалиқ шаҳар кино дирекциясининг директори ўрток **В. Караваев** сўзга чиқди. Шаҳарда ўтган йили 9900 та киносеанс кўрсатилган. Бу фильмларни бир миллиондан ортиқ киши келиб кўрди. Лекин, шундай бўлса ҳам, дейди нотиқ, биз йиллик планни бажара олмадик. Чунки, айрим кўчма киноустановкалар яхши ишламади. Айрим киномеханиклар ўз вазифаларига совуққонлик билан қарадилар. Бу йил ана шундай нуқсонларга йўл қўймаслик учун, қатор амалий тадбирлар белгиланди.

— Қишлоқда кинофильмларни ўз вақтида кўрсатишда киномеханикларнинг роли каттадир, — дейди Калинин район кинодирекцияси кўчма киноустановкаси бригадасининг бошлиғи ўрток **М. Қурбонов**. — Ҳозир бригадамиз 6 та колхозга хизмат кўрсатмоқда. Биз кино хизмати кўрсатиш йиллик планини 7 ноябргача бажариш мажбуриятини олдик.

Йиғилишда Чирчиқ кино дирекциясининг директори **А. Ходжианов**, Оржоникидзе район кино дирекциясининг техноруки **Я. Разведловский**, Янгийўл район кино дирекциясининг директори **Б. Тожибоев**, Оҳангарон шаҳар кино дирекциясининг директори **А. Пак** ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқдилар.

Йиғилишда область партия комитетининг секретари ўрток **Х. Р. Мусахонова** нутқ сўзлади.

Йиғилишда ўтган йили кино хизмати кўрсатишда яхши натижаларга эришган кино дирекцияларига кўчма Қизил байроқлар топширилди.

ПРОПАГАНДИСТЛАР МАЛАКА ОШИРМОҚДА

Область партия комитети ташаббуси билан назарий семинарлар раҳбарларининг икки кунлик семинари ўз ишини якунлади. Семинар коммунистик тарбия масалаларига бағишланган бўлиб, унда марксизм-ленинизм асослари бўйича назарий семинарлар раҳбарлари иштирок қилдилар.

Тингловчилар педагогика фанлари кандидати П. П. Зининнинг «Коммунистик идеаллар ва шахснинг камол топиши», Москва Давлат университети доценти, философия фанлари кандидати В. И. Толстихнинг «Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда адабиёт ва санъатнинг роли», педагогика фанлари илмий-текшириш институтининг илмий ходими В. А. Токареванинг «Болалар ва ўсмирларда ижтимоий активликни тарбиялаш», Тошкент Давлат педагогика институтининг старший ўқитувчиси Ф. М. Прудниковнинг «Коммунизмга ўтиш даврида оила ва никоҳ муносабатларининг ривожланиш қонунлари», В. С. Логинованинг «Ёш авлодни эстетик руҳда тарбиялаш», С. М. Бурдиннинг «Нутқ маданияти тўғрисида»ги лекцияларини катта қизиқиш билан эшитдилар. Семинарда 200 га яқин пропагандист қатнашди.

М. АҲМЕДОВ.

ОТА-ОНАЛАР УНИВЕРСИТЕТИ

Тошкентдаги 167-ўрта мактабда ташкил этилган ота-оналар университетининг биринчи машғулоти бўлиб ўтди. Машғулотда врач А. Мирзаев «Юқумли касалликлар ва озодалик», мактабнинг тил ва адабиёт ўқитувчиси З. Шораҳимова «Бола тарбиясида мактаб, оила ва жамоатчиликнинг роли» деган темаларда суҳбат ўтказдилар. Бола тарбиясига доир савол-жавоблар бўлди.

Университет машғулотларига ота-оналардан 300 дан ортиқ киши иштирок этяпти.

Т. МАҲМУДХЎЖАЕВ.

Тошкент медицина билим юрти бадиий ҳаваскорлик тўгараги аъзолари қизиқарли программада ашула ва рақслар ўрганишган. Сиз суратда кўриб турган тўгарак аъзоси Шоира Маҳмудбекова хушовоз қўшиқчилардан ҳисобланади.

М. Нуриддинов фотоси.

ҲАВАСКОРЛАРНИ ҚУНТ БИЛАН ТАРБИЯЛАЙЛИК

Мамлакатимизда талантлар учун кенг йўл очиқ. Юзлаб маданият саройлари ва клублар базасида бадиий ҳаваскорлик коллективлари ишлаб турибди. Уларда кишиларимиз ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда, бўш вақтларида иккинчи бир касбни, актёрлик, ашулачилик ва музикачилик таълимини олмоқдалар. Кўпгина истеъдодли кишилар саҳнага ана шу ҳаваскорлик тўгаракларидан келишган ва шуҳрат қозонишган.

Бундан бир неча йил муқаддам мамлакатимизда бадиий ҳаваскорликнинг янги формаси — халқ театрлари вужудга келди. Улар энг яхши драматик ва музика бадиий ҳаваскорлик коллективлари негизида бунёдга келиб, кенг тарқалди.

Тошкент шаҳрида, областимиз шаҳарларида ўнлаб халқ театрлари ташкил этилди. Ҳозир Чирчиқ химия комбинати, Янгийўл, Қўйлиқ маданият саройларида, «Политотдел» колхози маданият саройларида, ана шундай театрлар, «Қизил Ўзбекистон», Димитрев номли колхоз маданият саройларида музика ансамбллари ишлаб турибди. Шаҳардаги Охунбобоев номли маданият уйи, «Ташсельмаш» заводи, медицина ходимлари клубида ташкил топган халқ театрлари ҳам муваффақиятли иш олиб бораяпти.

Халқ театрлари ишида артистлар, рассомлар, гримёрлар, декораторлар, костюмерлар, саҳна ёритувчилар ва дурадгорлар жамоатчилик асосларида иштирок этиб дам олиш соатларини ўзлари севган санъатга бағишлаётирлар.

Халқ театрлари маҳорати ҳам ошиб боряпти. Масалан, янгийўллик ҳаваскорлар санъатига офарин айтгинг келади. Ўтган йил июнь ойида бу коллектив эстрада театри саҳнасида тошкентлик томошабинларга «Тошболта ошиқ» ва «Ўғил уйлантириш» музикали комедияларни намойиш қилди. Ҳозирги вақтда театр режиссёр М. Исроилов раҳбарлигида «Алишер Навоий» пьесаси устида ишламоқда.

Саҳна маҳоратини эгаллашда Чирчиқ химия комбинати маданият саройида ташкил этилган халқ театри коллективи (режиссёри Е. Кицлер) қатор муваффақиятларга эришди. Улар Ч. Лаврентьевнинг «Отангни улуғла», А. Корнейчукнинг «Платон Кречет» ва бошқа пьесаларни саҳналаштирдилар.

Лекин халқ театрларининг сони бизда бундан ҳам кўп бўлиши учун ҳамма имкониятлар мавжуд. Областимизда ўнлаб бадиий ҳаваскорлик коллективлари аҳолига маданий хизмат кўрсатяпти. 1964 йилда бўлиб ўтган область ва республика кўриклари, агар тегишли ёрдам кўрсатилса, бир қатор коллективлар халқ театрлари номини олишга лойиқ эканлигини кўрсатди. Ҳар бир шаҳарда, ишчи посёлкасида, район марказида халқ театри ёки музика ансамбли ташкил қилишга эришмоқ зарур. Тўғри, ҳар бир ҳаваскорлик тўгараги халқ театри номини олиш учун жуда кўп ишлаши лозим бўлади. Бундай ном коллектив ўз ижрочилик маҳорати билан профессионал театр даражасига эришган тақдирдагина, ундаги ишни ташкил қилиш яхши йўлга қўйилганлигидагина берилади.

Ҳаваскорлик коллективлари юксак ижрочилик маҳоратига ўз-ўзидан эришавермайди. Бу жуда қийин иш, албатта. Фақат меҳнатнинг ўзи билангина маҳорат келмайди. Халқ театрлари ва ансамбллари ҳар томонлама мунтазам равишда ёрдамга муҳтождирлар. Афсуски, пойтахтдаги давлат театрларининг бирортаси ҳам ҳали халқ театри коллективини оталиққа олганича йўқ.

Ана шундай ёрдамнинг йўқлиги туфайли ҳам кўпгина спектакллар халқ театр коллективлари томонидан яхши саҳналаштирилмайди, концертлар эса, зерикарли бўлади, улар программасида ғоясиз қўшиқлар, бир-бирига ўхшаш рақслар ҳам кўплаб учрайди.

Шуни унутмаслик лозимки, халқ театрлари катта тарбиявий иш олиб боришга ҳам даъват этилган. Ҳаваскор артистлар маданият тарқатувчи кишилар бўлмоғи лозим. Шунинг учун ҳам ижодий коллективлардаги ўқув тарбия иши, аввало, ҳаваскорларнинг сиёсий ва маданий савияларини кенгайтиришга, ижрочилик маҳоратини оширишга, уларда юксак маънавий принцип ва эстетик дидни тарбиялашга қаратилмоғи зарур. Область маданият бошқармалари, жойлардаги маданият бўлимлари ва ташкилот раҳбарлари бунга алоҳида эътибор беришлари лозим. Ана шундай эътибор ва тарбия ишларининг йўқлиги туфайли «Полярная звезда» колхозининг халқ театри ёмон аҳволга тушиб қолган.

Халқ театрлари ансамбллари ишини яхшилашда бадиий советларнинг роли каттадир. Улар репертуар планларини муҳокама қилиш ва уни тасдиқлашлари, янги спектакль ва концертларни муҳокама қилишни уюштириш билан ҳаваскорлар коллективлари ишини яхшилашга ёрдам беришлари зарур. Афсуски, одатда бадиий советлар иши жуда ҳам қониқарсиз.

Ундан ташқари халқ театрлари ҳозиргача юксак ғоявий асарлар билан, бир ёки кўп пардали ҳозирги замон пьесалари билан етарлича таъмин этилмаган. Ёзувчилар, драматурглар халқ театрлари учун пьесалар яратишга астойдил киришганлари йўқ. Улар халқ театрининг талант ва эҳтиёжлари билан қизиқмайдилар.

Бизда намуна олса арзийдиган халқ театрлари йўқ эмас. Масалан, Охунбобоев номли шаҳар маданият уйида ташкил этилган халқ театри пойтахт томошабинлари орасида катта обрўга эга. Ўтган йили ана шу коллектив З. Фатхуллиннинг «Ёшликда берган кўнгил», Ш. Обидов ва Х. Раҳимовнинг «Кўп оғиз бир бўлса», Ш. Умаров ва Х. Раҳимовнинг «Тавба», Я. Хаимовнинг «Ўғил», М. Комилжоновнинг «Сенга ишонаман» ва ниҳоят Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи» пьесаларини саҳналаштирди.

Коллектив 32 кишидан иборат бўлиб, уларнинг кўпчилиги ишчи ва хизматчилар, студент ва ўқувчилардир. Биринчи босмахона мастери Саъдулла Аҳмедов 25 йилдан бери, маданият уйи ходими М. Ғанибоев эса ўн йилдан бери халқ театри ишида қатнашмоқдалар. Бу ерда катта тарбия иши олиб борилаётир, учрашув ва конференциялар ўтказилаётир. Яқинда театр коллективи СССР халқ артисти С. Эшонтўраева ва Тамарахоним билан учрашди. Ҳозирги вақтда театр З. Муҳаммаджоновнинг «Ферузанинг тақдири» пьесасини саҳналаштириш учун тайёргарлик кўряпти.

Олмалиқ, Оҳангарон ва Бекобод маданият уйларида ҳам халқ ашула ва рақс ансамбли ташкил қилинмоқда. «Ўзбекистон 40 йиллиги», «Правда» колхозларида эса рубобчилар, ашулачилар ва раққосалар коллективлари тузиляпти.

Ҳозирги вақтда халқ театри ва ансамбллари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик кўраяптилар. Ижодий коллективнинг ҳар бир қатнашчиси ана шу шонли саналарга бағишланиб ўтказиладиган кўрикларда ўзларининг бутун истеъдодлари ва маҳоратларини кўрсатадилар.

Халқ театрларига эътиборни кучайтирайлик. Ёш ҳаваскорларни қунт билан тарбиялайлик.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
Х. РАҲИМОВ,
республика халқ театри уйининг ходимлари.

«ТАНДЕМ» ХОСИЯТИ

А. ЧУДНАЯ ИЗИДАН

Бундан икки йил бурун сут соғувчи коммунист Ҳилва Жаҳоналиева Оржоникидзе районидаги «Красний водопад» тажриба станциясига бориб, Анастасия Чудная билан суҳбатлашди. Унинг «тандем» усулида сигирлардан қандай қилиб кўп ва мойли сут соғиб олаётганлиги, таннархини арзонга тушираётганлиги соҳасидаги тажрибалари билан танишди. Шундай қилиб Ҳилва бўлимимизда биринчилардан бўлиб, механизацияга ихлос қўйди. Оғир ишни енгиллаштиришда, сут таннархини арзонлаштиришда «тандем» усулининг катта афзалликларга эга эканлигини амалда исбот қилди. Мана, ўтган йилнинг натижаларини мисолга олайлик. Унга 32 бош соғин сигир бириктилган эди. Ҳар биридан планда белгиланган 1700 ўрнига 2100 килограммдан сут соғиб олиб, совхоз бўйича рекорд қўйди.

«Ҳилва бизнинг Чуднаямиз, биз ҳам ундан ўрнак оламиз». Шу мақсад билан моҳир сут соғувчига эргашганлар кўп бўлди. 1964 йилда 112 бош сигир «тандем» усулида соғилган бўлса, ўтган йили 175 бошга етказилди. Негаки, «тандем» усулининг фойдаси ҳаммага аён бўлиб қолган эди. Қўлда соғилган сутнинг бир центнери учун 17 сўм, механизация асосида соғилган сутнинг бир центнери учун 11 сўм 40 тийин сарфланганлиги кимни хурсанд қилмайди, дейсиз. Бунда ишчи кучи ҳам тежалади, вақт ҳам. Илгари 170 бош сигир қўлда соғилганда бу ишда 9 киши банд бўлар эди, янги усулга кўчилгач, тўрт кишининг ўзи бемалол эплайдиган бўлиб қолди. Бир кунда ана шу сигирлардан соғиб олишга ҳаммаси бўлиб уч соат вақт кифоя қилади. Натижада ўтган йили бўлимимиз бўйича 182 бош сигирнинг ҳар биридан олинган сут 1900 килограммдан етди. Бу 1964 йилдагига қараганда ҳар бир соғин сигир бошига 250 килограммдан кўп демакдир.

Фермамизнинг каттадан-кичиги янги йилда зўр ғайрат ва ташаббус билан меҳнат қиляпти. Улар партиямиз XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани қизғин авж олдириб юборганлар. «Бу йил «тандем» усулида соғиладиган сигирлар сонини 262 бошга етказамиз. Ҳар бир сигирдан ўртача ҳисобда 2 минг килограммдан сут соғиб оламиз», зиммадаги мажбурият ана шундай. Шу мақсад билан ҳамма «тандем» аппаратлари ишга туширилди. Бу шарафли иш моҳир сут соғувчилардан тўрт кишига топширилди.

Сиз совхозимиз Чуднаяси— Ҳилва билан суҳбатлашсангиз, у ўз тажрибалари ҳақида бундай деб ҳикоя қилади:

— Машина билан сут соғиш иш унумини оширади. Сутни кўпайтириш учун эса сигирларни тўйимли озуқалар билан боқиб, яхши парвариш қилиш керак. Бу ишни — ем-хашак бериш, суғоришни сут соғувчиларнинг ўзлари бажарсалар, яна ҳам яхши бўлади.

Ўртоқ Ҳилва Жаҳоналиева бу йил 66 бош сигирни «тандем» усулида соғаяпти. Ҳар биридан 2400 килограммдан сут олиш мўлжали бор. Шу кеча-кундуздаги натижалар унинг ўз аҳди уддасидан бемалол чиқа олишидан дарак беряпти.

Ўртоқ Нишонбуви Ўтбосова ҳам Чудная мактабида таълим олганлардан бири. Ҳозир унинг қарамоғида «тандем» усулида соғилаётган 65 бош сигир бор. У ҳар биридан 2200 килограммдан сут олмоқчи. Маҳбуба Алчиева, Тожи Эшонқуловалар ҳам ана шу афзал йўлдан бормоқдалар. Ҳилва Жаҳоналиева уларга тажрибаларини ўргатмоқда.

Бўлимимизда ўтган йили 578 тонна сут етиштирилган эди. Бу йилги мўлжалимиз 960 тонна. Ҳозир кунига ҳар бир сигирдан олинаётган сут 9-10 литрдан тўғри келяпти. Моллар оғзи кўкка теккандан кейин бу миқдор секин-аста кўпайиб боради. Зиммага олган мажбуриятимизни бажариш учун барча имконият мавжуд. «Тандем» усули ўз шарофатини кўрсатмоқда.

С. МАТАСИМОВ,
1-«Оҳангарон» совхози, 2-бўлим бошқарувчиси.

ВИЛТНИ ЙЎҚОТИНГ

Азамат пахтакорларимиз йил сайин ҳосилдорликни ошириб, «оқ олтин» етиштиришни кўпайтирмоқдалар. Лекин пахта ҳосилдорлигини янаям оширишга ғўзанинг айрим касалликлари катта тўсқинлик қилмоқда. Вилт ана шундай касалликларнинг энг ашаддийси.

Текширишда шу нарса аниқландики, областимиздаги пахта майдонларининг қарийб 50 проценти вилт билан зарарланади. Ҳар йили ана шу касаллик туфайли пахтанинг 5—6 проценти нобуд бўлади. Айниқса Янгийўл, Калинин, Ўрта Чирчиқ ва Оққўрғон районларида вилт кенг тарқалган. Бу районлардаги кўпчилик хўжаликларда вилт туфайли тахминан 10—15 процент ва ундан кўп миқдордаги ҳосил нобуд бўляпти.

Микроскопик верцицилиум замбуруғчаси ғўзанинг вилт билан касалланиш манбаи бўлиб ҳисобланади. Бу замбуруғча тупроқ ичида, асосан ғўзапоянинг илдизларида бўлади.

Замбуруғча ривожланаётган ғўзанинг пўстлоғи, шикаст еган илдизига кириб олади. Ғўзанинг вилт билан касалланганлиги июнь ойининг иккинчи ярми ва июль ойида маълум бўлади. Бунда ғўза баргларида дастлаб йирик-йирик оч яшил, сўнгра сарғиш ва қўнғир ранг-ли доғлар пайдо бўлади. Шикастланган ғўза туплари одатда қуриб қолади, барг ва ҳосил элементларини тўкиб юборади. Августнинг охири ва сентябрда касалликнинг ўткир формаси пайдо бўлади. Натижада ғўза барглари яшил рангини йўқотмаган ҳолда қуриб, қовжираб кетади.

Вилтга қарши курашнинг энг асосий ва ҳал қилувчи йўли ғўзани юксак агротехника даражасида парвариш қилишдан иборат. Бу касалликка қарши химиявий дориворларни ва бошқа воситаларни ишлатиш ҳозирча практик аҳамиятга эга бўлмай турибди. Негаки, касаллик тарқатувчиларни қириб ташлайдиган фойдали препаратлар ҳозирча топилгани йўқ.

Фан ишлаб чиққан ва тажрибада пухта синаб кўрилган қуйидаги тадбирлар вилтни йўқотишда, ғўзани бу касалликка чалинтирмасликда жуда катта аҳамиятга эгадир:

1. Ғўзапояни илдиз-пилдизи билан юлиб олиб, даладан чеккага чиқариб ташлаш лозим. Вилт билан зарарланган далаларда ҳар йили ана шу тадбир амалга ошириловерса, тупроқ таркибида замбуруғчалар пайдо бўлмайди. Ундан сўнг калий ўғитларини суперфосфат билан аралаштириб (ҳар гектар майдонга 50 килограмм хлорли калий ва 200—250 килограмм суперфосфат) ерга солиш, кейин барвақт шудгорлаш зарур. Бу тадбир ҳам тупроқда вилт инфекциясининг запасини кескин камайтириб юборади.

2. Вилт билан қаттиқ зарарланган далаларни биринчи навбатда беда, маккажўхори ва оқ жўхори экишга ажратиш керак. Бу экинлар вилт касаллигини келтириб чиқарувчи зараркунандаларга кун бермайди.

Хўжаликларда бу йил учун экин экиш планлари тузилаётган ҳозирги пайтда экинларни тўғри жойлаштиришга жиддий аҳамият бериш лозим. Токи бултур вилт билан қаттиқ зарарланган пахта далаларига бу йил беда, маккажўхори ёки оқ жўхори экиладиган бўлсин. Бир йил шоли экилса ҳам тупроқда вилт инфекцияси деярли батамом йўқотилади.

3. Вилт билан зарарланадиган далаларга чигитни зич уялаб экиш, ҳар гектар ерда 100—120 минг туп кўчат бўлишига эришиш лозим.

Шунингдек, ғўзанинг 108-Ф навини вилт касалига кўпроқ чидайдиган С-4727 ва 153-Ф навлари билан алмаштириш ҳам катта аҳамиятга эгадир. Бу фикримизни исботлаш учун бир мисол келтирамиз. Янгийўл районидаги «Қизил Октябрь» колхозида вилт кенг тарқалган. Хўжаликда шу касаллик туфайли йил сайин кўп миқдордаги пахта нобуд бўляпти. Ўтган йили колхозда каттагина майдонга 108-Ф нави ўрнига 153-Ф нави экилди. Бу навли чигит экилган барча майдонларда вилт билан зарарланиш унча аҳамиятсиз бўлди. Ваҳоланки 108-Ф нави экилган далаларда ўсимликларнинг вилт билан касалланиши 50—60 процентни ташкил этди.

4. Ғўза қатор ораларини ниҳоятда эҳтиёткорлик билан табақалаштириб культивация қилиш зарур. Агар культиваторнинг ишчи органлари ғўза илдизларига яқин юрадиган қилиб ўрнатилса, илдизлар шикастланиб, унга замбуруғча осонгина кириб олади.

5. Сизот сувлари яқин бўлган далаларда ғўзани суғоришни августнинг охирида, сизот сувлари узоқ бўлган далаларда эса 10—15 сентябрда тугатиш лозим. Чунки бу муддатлардан кечикиб суғорилса, вилтнинг ривожланишига қулай шароит яратиб берилган бўлади.

Ана шу юқорида айтиб ўтилган тадбирларга пахтакорларимиз қатъий амал қилсалар, вилт касаллигини кескин даражада камайтиришлари ва пахта ҳосилдорлигини қанча оширишлари мумкин. Вилтга қарши мунтазам суратда ва кенг кўламда кураш олиб бориш керак.

В. ДУБРОВИН,
область ўсимликларни ҳимоя қилиш станциясининг сектор раҳбари.

ЁШ ТАЛАНТЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ ФЕСТИВАЛИ

ВЦСПС, СССР Маданият министрлиги ва ВЛКСМ Марказий Комитети Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишлаб, 1966-1967 йилларда ҳаваскорлик санъатининг Бутуниттифоқ фестивалини ўтказишга қарор қилдилар.

Халқ талантларининг мамлакатимизда мисли бўлмаган бу жуда катта байрами кўп миллионли ҳаваскор артистлар сафига янги кучларни қўшишга, омма ижодининг ғоявий, бадиий савиясини оширишга, маданий-оқартув муассасаларининг бутун фаолиятини яхшилашга ёрдам беради.

СССР Министрлар Советининг профессионал-техника таълими давлат комитети, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги радио эшиттириш ва телевидение комитети, СССР Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг Бош сиёсий бошқармаси, композиторлар союзи, ёзувчилар союзи, рассомлар союзи, кинематография ходимлари союзи, театр ва хор жамиятлари ҳам фестивални ташкил этишда актив қатнашадилар.

Бутуниттифоқ байрами театр санъатига, музика санъатига, тасвирий ва кино санъатига бағишланиб, алоҳида-алоҳида ўтказилади. Бу фестиваль уч даврага бўлиб ўтказилади.

Фестивалнинг биринчи даврасн корхоналарда, колхозларда, совхозларда, муассасаларда, ўқув юртларида, районлар ва шаҳарларда ўтади.

Иккинчи давра — область, ўлка марказларида, автоном республикаларнинг пойтахтларида ўтказилади.

Учинчи давра — республика марказларида, РСФСРда эса ўн зонада — Москвада, Ленинградда, Горькийда, Воронежда, Куйбишевда, Ростов-Донда, Свердловскда, Новосибирскда, Иркутскда, Хабаровскда ўтказилади.

Учинчи давранинг ғолиблари театр декадасида (1967 йилнинг майида) ва музика декадасида (1967 йилнинг октябрь-ноябрь ойларида) қатнашадилар. тасвирий ва амалий ҳаваскорлик санъати асарларининг виставкасида (1967 йилнинг августида) ва ҳаваскорлик фильмларининг конкурсида (1967 йил сентябрда) иштирок қиладилар.

Мана шу декадалар, виставка ва конкурс шунингдек фестивалнинг якунловчи концерти ҳам Москвада ўтказилади. Бунда ҳаваскор санъаткорларнинг энг яхшилари ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

(ТАСС мухбири).

ПОЙТАХТИМИЗ ОБОД ВА ОЗОДА БЎЛСИН

ДОҒЛАР

Сўнгги йилларда республикамиз пойтахти Тошкентни ободонлаштириш соҳасида кўзга кўринарли ишлар қилинди. Кўплаб кўркам, кўкўпар бинолар, баҳаво хиёбонлар, озода ва шинам кўчалар, майдонлар бунёдга келди. Шаҳримизнинг обод ва озода бўлишида каттаю-кичик, оддий ишчи-ю олим, эркагу аёл, хуллас, ҳамманинг салмоқли ҳиссаси бор.

Кўрганда кўз қувнайдиган, инсон баҳри дили очиладиган кўкаламзор, озода, мусаффо ҳаволи жойларимиз кўп. Яқинда мен шаҳар кездим. Яхши жойларни кўриб беҳад қувондим. Ёмон жойлардан қаттиқ ранжидим.

Коммунал хиёбони, Инженер ва Лугин кўчаларидан юрганимда ана шу жойлардаги озодалик, саранжом-саришталикни кўриб қувониб кетдим. Негаки, шу кўчалардаги хонадонларда яшовчи аҳолининг тартибли режали ишлари озодаликда бошқаларга намуна бўларлидир.

Аммо, Киров районидаги Абдулла Тўқай кўчасидан ўтаётганимда жуда хунук манзарага дуч келдим. Шу кўчадаги 22-ҳовлида Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтига қарашли қирққа яқин оила истиқомат қиларкан. Бутун ҳовли бўйича бир неча жойда ҳар хил ифлосликлар, ахлатлар, ювинди тўкадиган чуқурлар кўзга ташланади. Афтидан, ойлаб-йиллаб бу ерга супурги тегмаган. Ҳовли ўртасидан ўтадиган катта ариқ ахлатхонага айлантириб юборилибди. Шу ариқнинг Коммунал кўчасидан ўтадиган қисмидаги кўприк бузиб ташланган. Кўприк тупроғи, чиқиндилар ва ахлатлардан пайдо бўлган дўнг кўча ҳамда тротуарни бузиб, йўловчиларга қийинчилик туғдирмоқда. Шу ҳовлида яшовчи кишилар анча вақтдан бери бу ерга тегишли ташкилотлардан бирон вакил келмаганлигини айтиб нолишди, ҳамма айбни «Саночистка» билан санитария-эпидемия станцияси ходимларига қўйишди. Тўғри бу ишда уларнинг ҳам катта айблари бор. Лекин бутун шаҳримиз аҳолиси шанбалик ва якшанбаликлар уюштириб кўча-кўйларни, майдон, хиёбонларни тозалаб, тартибга келтириб қўйиш учун катта юриш бошлаган бир пайтда шу уйда истиқомат қилувчи қирққа яқин оиланинг бир ёқадан бош чиқариб, ўз ҳовлисини обод қилиш, покиза тутишга қурби етмайдими?!

Октябрь район 1-Оқлон массивидаги Шерозий, Жемчужная, Абу Али ибн Сино, С. Айний кўчаларининг ўзларига хос кўркамлиги ва ҳусни бор. Афсуски, бу кўчаларда яшовчи баъзи кишиларнинг ниҳоятда бефарқликлари, қолаверса, бефаросатликларидан уйларининг рўпарасига — кўча юзига, дарахтлар тагига, янги бунёд этилган парк ичига қанча-қанча ахлатларни уйиб, озода ва обод кўчалар ҳуснини бузаётирлар. Бу гап айниқса Шерозий кўчасидаги 2, 4, 8, 10, 12, 13, 14 ва 21-хонадонларга тааллуқлидир. Бу хонадонларнинг атрофлари, улар қаршисидаги кўча территорияси ҳамиша ифлос бўлиб ётади. Тозалаб қўйиш, тартибга келтириш ўрнига ахлат устига ахлат тўкилаверади. Ваҳоланки, шу жойлардаги уйларнинг ҳовлиларига қадам қўйсангиз тамомила ўзгача манзарани кўрасиз: ҳаммаёқ чиннидай тоза, киши яшайдиган уй ҳам, ҳовли ҳам кўча-кўй ҳам бирдай топ-тоза туриши зарур-ку.

Тозалик — тани соғлик гарови эканлиги, ифлосликдан турли касалликлар пайдо бўлиши ҳақида батафсил гапириб ўтиришга ҳожат бормикан! Буни ҳамма яхши билади-ку.

Тошкент шаҳар партия комитети бюроси ва шаҳар Совети ижроия комитети қарори билан ўтказилган «Озодалик ойлиги»да бирмунча кўзга кўринарли ишлар қилинди. Аммо шуни айтиш керакки, пойтахтни обод қилиш, гард юқтирмай озода тутиш мавсумий иш бўлиб қолмаслиги керак. Бу масала ҳамиша бутун пойтахт жамоатчилигининг диққати эътиборида туриши лозим.

С. ҚОДИРОВ,
врач.

Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхозининг парник хўжалигида гўнг ташиш қизғин боряпти. Суратда: парник хўжалиги ходимларидан (чапдан) Х. Жўраева ва У. Султонов ўртоқлар гўнгни далага ташиб чиқаришдан олдин элаяптилар.

М. Тўйчиев фотоси.

МАНМАНЛИК ОҚИБАТИ

Сўнгги почтани кўздан кечириб ўтирар эдик, хонага икки мўйсафид кириб келди.

— Арзга келдик болам, — деди уларнинг бири чуқур хўрсиниб, — Паркентдан, «Гулистон» колхозидан.

Иккинчи мўйсафид ҳамроҳининг гапларини тўлдириб:

— Колхозимиз анча бадавлат. План тўлди, мажбурият ҳам ошириб бажарилди. Маъмурчилик. Хонадонларда тўй устига тўйлар, —деди ва бироз мулоҳаза билан гапида давом этди, — бу бошлиқларни ховлиқтириб қўйдими, ҳайтовур улар колхозчиларга бироз қўпол муомилада бўладиган бўлиб қолишди. Мана, аризамизни ўқиб кўринг? — илтимос қилишди мўйсафидлар.

Шикоят аризасида қуйидагиларни ўқидик: «колхоз раиси Эгамберди Холматов билан «Хасарак» участкаси мудири Абдусамат Маннонов ўртоқлар ютуқлар олдида гангираб қолишди чоғи, колхозчиларнинг талаб ва иҳтиёжларига эътибор бермайдиган, арзларига қулоқ солмайдиган бўлиб қолишди. Бунинг устига бўлар бўлмасга колхозчиларга дўқ-пўписа қилишларини айтмайсизми.

Колхозчи О. Соипов далада ишлаб турарди. Ёнига Маннонов келиб, унга бошқа бир ишни топширади. Соипов эса, озроқ юмуши қолганлигини билдириб шуни тамомлагач, бу топшириқни ҳам қилажагини айтади. Колхозчининг бу сўзи бошлиқнинг иззат-нафсига тегади. Менинг сўзимни қайтардинг, деб одобдан ташқари сўзлар билан Соиповни ранжитади. Асоссиз хўрланган Соиповнинг қўполлиги, дилозорлигидан шикоят қилиб, колхоз раиси ёнига боради. Раис эса, унинг арзига қулоқ солиш ўрнига, дўқ уриб ҳузуридан ҳайдаб чиқаради. Бундай қўполлик биринчи бор бўлаётгандир деб ўйламанг. Улар сўнгги вақтларда ҳеч кимни назар-писанд қилмай қўйишди. Мана, яна бир мисол: Холматов колхозчилардан И. Рўзиматов билан Ж. Умаровни арзимаган баҳона билан кўпчилик олдида уялтириб даладан ҳайдаб юборади. Дили оғриган колхозчилар бу ҳақда колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ М. Йўлдошевга шикоят қилишади. Йўлдошев ҳам уларнинг арзидодига қулоқ солмайди.

Холматов, Маннонов ва Йўлдошевларнинг одамларга нисбатан қўпол ҳаракатларига чек қўйилишини сўраймиз».

Бу хат Юқори Чирчиқ район партия комитетининг кенгайтирилган бюро мажлисида муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Участка мудири А. Маннонов ўз вазифасидан четлаштирилди ва учёт карточкасига ёзиш шарти билан унга қаттиқ виговор, колхоз раиси Э. Холматовга учёт карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор, партия ташкилоти секретари М. Йўлдошевга эса, виговор эълон қилинди.

М. ИБРОҲИМОВ.

1966 ЙИЛ ТЕЛЕВИЗОРЛАРИ ВА РАДИОПРИЁМНИКЛАРИ

Яхши ишлайдиган ва хушбичим телевизор, радиоприёмник ёки радиола сотиб олишни ким истамайди, дейсиз? Бизнинг турмушимизни мана шуларсиз тасаввур қилиш мумкинми, ахир? ТАСС мухбири А. Медведев радио саноати министрининг ўринбосари С. М. Владимирскийдан янги йилда қандай телевизорлар ва радиолалар ишлаб чиқарилишини айтиб беришни сўради.

— Беш йилликнинг биринчи йилида, — деди ўртоқ Владимирский — аҳоли учун бундай буюмларни ишлаб чиқариш кўпайтирилади. Тўрт миллионтадан кўпроқ телевизор, беш миллионтадан кўпроқ радиоприёмник ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

Ҳозирги замоннинг радиосаноати учун характерли нарса шуки, буюмлар кенг миқёсда унификация қилинмоқда. Учинчи класс телевизорлар ишлаб чиқараётган корхоналарнинг кўпчилиги ўтган йилдан бошлаб, унификация қилинган «УНТ-35» маркали телевизорлар ишлаб чиқарадиган бўлиб қолди. Масалан, «Рекорд-6», «Рассвет», «Аэлита», «Весна-3М», «Снежок» сингари янги телевизорлар пайдо бўлди. Бу йил беш завод фақат мана шундай унификация қилинган телевизорлар ишлаб чиқарадиган бўлади. Бу телевизорлар деярлик бир хилдаги схемага эга бўлиб, айни бир хил узел ва деталлардан йиғилса ҳам, лекин ташқи кўриниши ҳар хил бўлади. Бу эса харидорларнинг ўз дидларига ёқадиган телевизорларни танлаб олишларига имконият беради. Заводлар ишлаб чиқаришни кооперациялаш соҳасида ўз алоқаларини тағин ҳам кенгроқ ривожлантириш имкониятига эга бўладилар. Бу эса технология процессларини такомиллаштиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга олиб келади.

Учинчи класс телевизорлардан ҳисобланган ва шинавандаларга ёқиб қолган «Старт», «Волхов» маркали телевизорларни чиқариш ҳам давом этади. Шуларни ишлаб чиқараётган корхоналарда «ЛППТ-40» маркали лампали — чала ўтказгичли телевизорларни ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўриш ишлари бошланди.

Иккинчи класс телевизорига келганда ўтган йили иккита завод «Огонёк», «Электрон», «Изумруд» типидаги, экранининг диагонали 47 ва 59 сантиметрли унификация қилинган янги телевизорлар ишлаб чиқаришга тўла равишда ўтди. Буларни ишлаб чиқариш давом эттирилади. Бу йил магазинларда «Зорька», «Чайка», «Рубин-106» типидаги телевизорлар ҳам сотила бошлайди. Лампали — чала ўтказгичли иккинчи класс телевизорларни ҳам ишлаб чиқаришга киришиш планлаштириб қўйилди. Экранининг диагонали 47 сантиметрли бўлган «Вечер» ва «Вальс» телевизорлари шулар жумласидандир.

1966 йилдаги янгилик шуки, «Лира» деб аталган телерадиола ишлаб чиқарила бошланади. Бу йил биринчи класс телевизорни ҳам ишлаб чиқариш мўлжаллаб қўйилди.

— Телевизорнинг класси қандай белгиланади?

— Аввало, телевизор ўзининг сифатига ва фойдаланишдаги қулайлигига қараб ажратилади. Бунда телевизорнинг хассослиги, нақадар яхшилиги, экран қанчалик аниқ кўрсатиши, овозининг қанчалик тиниқ бўлиши ва шу кабилар ҳисобга олинади. Масалан, иккинчи класс телевизорларда частота, суратнинг аниқлиги автоматик равишда созланади, учинчи классларида эса буни созлаш қўл билан бажарилади.

— Сифат тўғрисида гап очилиб қолган экан, бу соҳада нималар қилинаётганлигини айтиб беролмайсизми? Радиозаводлар шаънига қилинаётган таъналар ҳали ҳам оз эмас?

— Дарҳақиқат, радиосаноатига аҳолининг таънаси ҳали ҳам кўп, шу сабабли министрлик телевизорлар сифатини ҳамиша яхшилаб бориш чораларини кўрмоқда.

Телевизорларнинг конструкциясини ва ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, янги материаллар қўллаш йўли билан ва, албатта, техника контролини яхшилаш йўли билан уларнинг сифати бундан буён ҳам яхшилана беради.

— 1966 йилда ишлаб чиқариладиган радиоприёмниклар қанақа бўлади?

— Ҳозирги вақтда радиоприёмниклар фақат чала ўтказгичлар, ёки бошқача қилиб айтганда, транзисторлар асосида тайёрланмоқда. Шу туфайли радиоприёмниклар яхши ишлайдиган ва узоққа чидайдиган бўлиб қолди. «Юпитер», «Нейва», «Сигнал», «Алмаз» сингари унификация қилинган аппаратлар ҳаммага манзур бўлди. Бундай радиоприёмникларни ишлаб чиқара бериш давом эттирилаберади. Янги йилдан бошлаб, унификация қилинган, қўлда кўтариб юриладиган иккинчи класс «Сувенир», «Меридиан», «Соната» радиоприёмникларини ишлаб чиқаришга киришилади. «Спорт» радиоприёмниги негизида унификация қилинган учинчи класс транзисторли радиоприёмникнинг модели тайёрланмоқда.

Радиолалар лампали радиоприёмниклар билан чиқарилади. Рига заводининг «Ригонда» радиоласи негизида унификация қилинган биринчи класс радиола яратилди. Энди «Урал», «ВЭФ-радио-65», «Беларусь-62» радиолалари ҳам шу тарзда тайёрланадиган бўлади. Бу йил бундай радиолаларни кўплаб ишлаб чиқариш планлаштириб қўйилди. «Рекорд», «Ангара», «Чайка» каби унификация қилинган учинчи класс радиолаларини шунингдек харидорларга манзур бўлган бошқа баъзи моделларни ишлаб чиқариш давом эттирилади.

— Беш йиллик мобайнида аҳоли учун телевизорлар ва радиоприёмниклар ишлаб чиқариш истиқболлари тўғрисида нималар деса бўлади?

— Телевизорлар ва радиоприёмниклар ишлаб чиқариш кўпайтирилади. Масалан, 1970 йилда 7 миллионта телевизор ишлаб чиқарилмоқчи. Шу билан бирга лампали —чала ўтказгичли аппаратлар ҳам кўпайтирилади. Транзисторли радиола ишлаб чиқаришни ўзлаштириш вазифаси қўйилди.

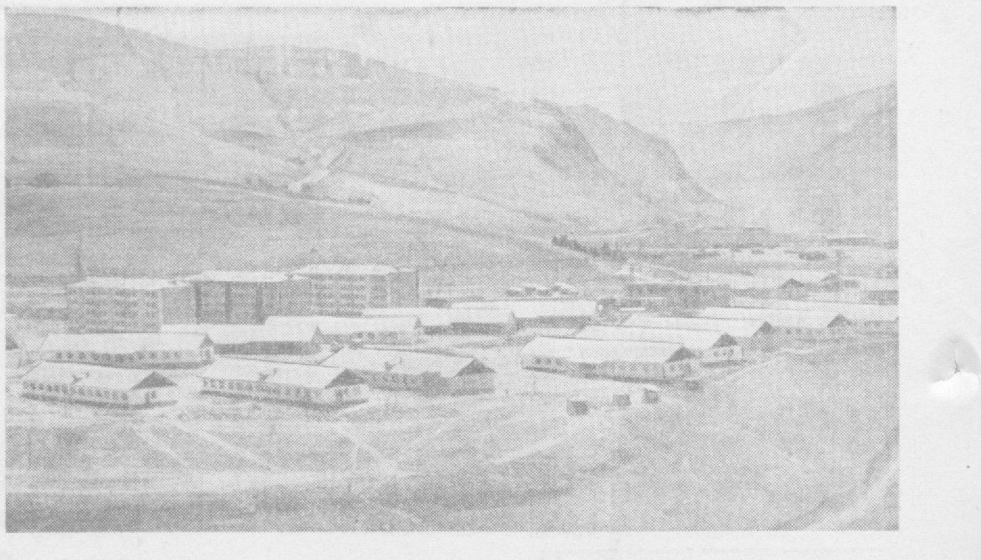

Чорвоқ ГЭСи посёлкаси йил сайин гўзаллашиб бораяпти. Фақат ўтган йилнинг ўзида ишчи ва хизматчилар учун 15 минг квадрат метр турар-жой биноси қуриб берилди. Янги қад кўтарган маиший хизмат кўрсатиш комбинати, кинотеатр, ҳаммом, ошхона ва болалар боғчаси ҳам посёлка ҳусн-жамолини очиб турибди. Суратда: янги турар-жой бинолари.

М. Жалолов ва Э. Рашидов фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

ОМОНАТЧИЛАР КЎПАЙМОҚДА

Давлат меҳнат омонат кассалари ташкил этилганидан буён 45 йил вақт бўлди. Ана шу давр ичида омонат кассаларига пул қўйиш меҳнаткашларимиз орасида кенг тарқалди. Биргина Тошкент областида 279 та омонат кассаси аҳолига хизмат қилмоқда. Бу йил улар сонини янада кўпайтириш мўлжалланяпти.

Областимиз омонат кассаларида 1966 йил 1 январига қадар аҳоли қўйган омонат пуллар қолдиғи 46 миллион 446 минг сўмни ташкил этди. Бу пуллар 216.084 кишининг омонати бўлиб, ўрта ҳисобда ҳар бир омонатчига 215 сўмдан тўғри келади, демакдир.

Ўтган йилда омонат кассалари ҳамда давлат кассалари ва давлат кредити область бошқармаси партия ва совет ташкилотлари ёрдамида омонат кассалари ишини янада яхшилаш юзасидан бирмунча иш қилдилар.

Натижада 1965 йил учун аҳолини омонат пуллар қўйишга жалб қилиш плани, шунингдек, 3 процентли давлат заёми ва олти марта чиқарилган пул-буюм лотерея билети сотиш планлари бажарилди. Оҳангарон ва Янгийўл марказий омонат кассалари ҳам ана шу планларни муваффақиятли бажариб, аҳолига хизмат кўрсатиш ишини, айниқса, яхшиладилар.

Лекин омонат кассаларининг иш натижалари областимиздаги мавжуд иқтисодий имкониятлардан тўлароқ фойдаланилганда бундан ҳам яхшироқ бўлур эди. Омонат кассалари ва давлат банки бўлимларининг ходимлари ана шу имкониятлардан дурустроқ фойдаланиб, меҳнаткашларга хизмат кўрсатишни янада яхшилашлари керак. Бу эса омонат кассаларда меҳнаткашлар қўядиган омонатларнинг тағин ҳам кўпайишига ёрдам беради.

А. КИСЛОВ,
область давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити область бошқармаси оператив бўлими бошлиғи.

РАҲМАТ, ОТАХОНЛАР

Маҳалла комитети йиғилишининг навбатдаги кун тартибида биргина масала муҳокамага қўйилган эди. У ҳам бўлса, Ҳабиб Абдуллаев номли кўчага туташган ялангликда қурилаётган озиқ-овқат магазини ва болалар поликлиникаси қурилишини тезлатиш эди. Йиғилишда сўз олган Журжони маҳалла комитетининг раиси Шожалил ака Шомуродов кўпчиликнинг дилидагини изҳор этиб, қурилишларни жамоатчилик асосида тезлаштириш масаласини ўртага ташлади.

Бундай ҳамиятли ишга маҳалла қариялари бир жон, бир тан эканликларини билдирадилар. Маҳалла раиси Шожалил ака Шомуротов, пенсионерлар Аъзамхўжа ота Шарофхўжаев, Нуъмон ота Саъдуллаев, Мирза ота Саидов, Вали ота Шомуродов ва бошқа отахонлар тезда қурилиш ишларини жонлантириб юбордилар, ғишт қўйдилар, пардоз-андоз ишларини қўлдан чиқардилар. Ёшлар ҳам бўш вақтлари ва дам олиш кунлари хайрли ишга ёрдамлашдилар. Натижада магазин ва поликлиника бинолари тезда қаддини ростлади.

Шундан сўнг чойхона қурилишини тезлаштиришни ёшлар ўз зиммаларига олишди. Экспедитор Восиқ Ғаниев, ишчилар Турғун Нориев, Кабир Қодиров, Мамасолиҳ Туропов ва бошқалар хашарни қизитиб юбордилар. Қарабсизки, бир-икки ҳафта ўтар-ўтмас қизил чойхона ҳам битказилди. Энди кўплашиб янги қурилишлар атрофини гулзорга, боққа айлантиришмоқчи.

Р. ШАРОФХЎЖАЕВ,
экскаватор заводи ишчиси.

ШАРҚШУНОСЛАР ЙИҒИНИ

Тошкент Давлат университети шарқ факультетида ҳисобот илмий конференцияси бўлиб ўтди. Шарқшунослар форумида иккита масала муҳокама қилинди. Чет эл шарқи мамлакатлари тарихи ва шарқ адабиёти секцияси машғулотларига халқаро масалалар бўйича тарихчи, доцент Т. Ғиёсов ва таниқли адабиётшунос О. Полиновалар раҳбарлик қилишди.

Конференцияда Е. С. Цимбалованинг «Инглиз тилида ҳинд лексикаси» деган мавзуда қилган доклади тингловчиларда яхши таассурот қолдирди.

Ольга Семёновна Полинова таниқли шарқшунос олима сифатида маълум. У дўст ҳинд адабиёти, санъати ва маданиятига оид кўплаб асарларни таржима қилган. Олима конференцияда ўз таржималари асосида мазмунли доклад қилди. Иқтисодчи ўқитувчи У. Шарипов эса ўз докладини Эронда оғир саноатни ташкил қилиш масалаларига бағишлади.

Конференция қатнашчилари Шарқ мамлакатлари ҳаётини ёритувчи 15 та илмий доклад тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Ю. ИГНАТОВ.

Фойдали маслаҳатлар

Мебелдаги доғларни қандай кетказиш мумкин?

Мебеллар устидаги маталарга тушган доғни турли хил йўллар билан кетказиш мумкин. Масалан, ёғ доғларини тоза бензин билан ҳўлланган пахта билан кетказиш мумкин. Умуман турли хил доғларни «Новость» порошоги эритмаси ёрдамида иссиқ сув билан кетказиш қийин иш эмас. Бунинг учун тоза жун газламани эритма билан ҳўллаб, ифлос бўлган жойларни яхшилаб артиш лозим. Шундан кейин юмшоқ мата билан яна бир марта артиш ҳам мақсадга мувофиқдир.

Мебелларнинг духоба жилдларини тез-тез чўтка билан тозалаб туришнинг ҳожати йўқ. Яхшиси, бу жилдларни ётиқ томонига қараб ҳар куни юмшоқ, қуруқ латта билан артиб туриш кифоя қилади. Чўтка билан эса ҳафтасига бир марта тозалаб туриш лозим.

Ойна терласа нима қилиш керак?

Уйнинг иссиқ ҳавоси қиш кунларида деразаларнинг совуқ ойналарига тегиб, буғ чиқаради. Буғ эса, қуюқлашиб ойнага ўтириб қолади. Натижада у терлайди. Бундан қутилиш учун ойнани тозаланган глицеринга оддий спирт қўшиб тайёрланган эритма билан артиб туриш зарур. Бунда ҳар икки ҳафтада бир марта ойнани қуруқ, юмшоқ латта билан артиб юқоридаги эритманинг янгиси билан мойлаб турилади.

Дераза ойналарини яхдан тозалаш учун эса ош тузи номакоби билан юмшоқ чўткани ҳўллаб, уни яхлаб қолган ойна устида юргизилади. Натижада ях тезда эрийди. Шундан сўнг ойна қуруқ латта билан артилади.

Идиш-товоқ қуйқундан қандай тозаланади?

Идиш-товоқлар тагида қуйқа ҳосил бўлиб қолганда уларни тозалаш унча мураккаб иш эмас. Бунинг учун оддий туз кислотасини стаканнинг ярмига қадар қуйиб, тўлгунча устига сув қуйилади. Сўнгра уни идишга солиб, қайта-қайта чайқатилади. Агар қуйқа эриб кетмаса юқоридаги усул билан тайёрланган эритма билан яна бир марта чайқалади. Сўнгра чойнакда сув қайнатилиб тўкиб ташланади.

Чойнак ва бошқа идиш-товоқлар ичидаги қора доғларни тозалаш учун идишга оддий сода эритмаси солиниб, сув билан қайнатилади. Шундай эритма билан тозаланган идиш бир неча соатдан сўнг топтоза бўлиб қолади. Шундан сўнг эритмани тўкиб ташлаб, идиш сув билан чайқалади.

Самовар ичидаги қуйқани қуйидагича тозалаш мумкин: сув билан тўлатилган самоварга бир пиёла глицерин солиб қайнатилади. Ундан ташқари, сув қайнаб турган вақтда самовар ичига бир ёки икки қисм шакар сепиб юборилса ҳам худди шу натижага келиш мумкин. Агар қуйқа кўп бўлса, юқоридаги ишларни бир-икки марта такрорлаш лозим бўлади.

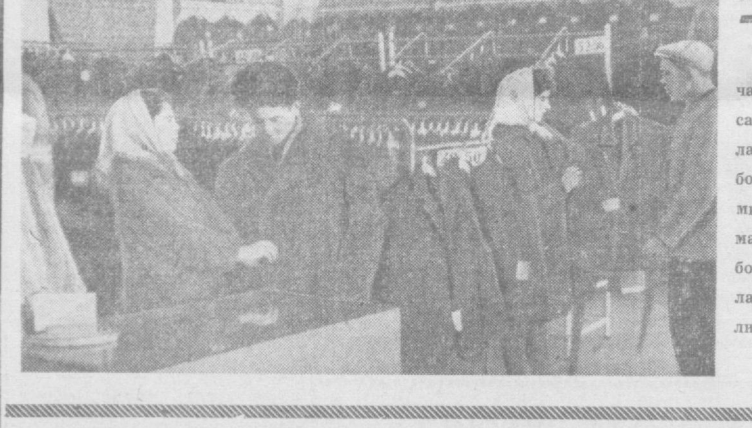

ЯНГИ МАГАЗИН

Чирчиқ шаҳрининг Юбилей кўчасида катта универсал магазин харидорларга хизмат кўрсата бошлади. «Весна» номи билан аталган бу магазиннинг мебель, бош ва устки кийимлар, газмоллар, атторлик бўлимлари бор.

М. Нуриддинов фотолари.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

ҲАЛОЛЛИК

Қорахитой қишлоғидаги 16-озиқ-овқат магазини мудири Лутфи Давлатова хушмуомилалиги, шинавандалиги билан харидорлар ўртасида ҳурмат қозонган. Яқинда у прилавка устида аллаким қолдириб кетган 40 сўм пул ва ҳужжатларни топиб олиб эгасига қайтариб бергунча қанчалик куюнганини билсангиз эди. Йўқотган бошқа одам-у, куйинган у. Паспортга қараб пул ва ҳужжатлар эгасини ахтариб топди. Н. Митчинл пули ва ҳужжатларини қайтиб олар экан, софдил Лутфи Давлатовага чин юракдан миннатдорчилик билдирди.

Л. Давлатова бундан аввал ҳам 30 сўм топиб олиб, эгасини топиб, топширган эди.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

* * *

Янгийўллик милиционер Нуъмонжон Минаваров эски бозор майдонидан ҳамён топиб олди. Кекса коммунист, пенсионер Жўра ота Рўзматов 76 сўм пулини қайтиб олар экан, софдил милиция ходимига қайта-қайта раҳматлар айтди.

Й. УРИНБОЕВ.

ЎҚУВЧИНИНГ ЎЛЖАСИ

Ҳаваскор овчи Худойберган мактабдан қайтаётиб, юпқа қор устидаги изга бир зум тикилиб қолди.

— Бу беўхшов из бўриникику, узоққа кетмаганга ўхшайди,— ўзича шундай хулосага келган Худойберган тезлик билан уйига келди-да, ов милтиғини олиб изга тушди.

Овчи из қувиб Очилоқсойни айланиб чиқди. Ниҳоят ваҳшийнинг Шўралисой томонга ўтганлиги маълум бўлди. Бу сойда К. Маркс номли колхознинг қўйчилик фермаси жойлашганди.

— Энди шошилишга тўғри келади, акс ҳолда бўри қўйларга ҳужум қилиши мумкин.

Одимини тезлатган Худойберган тепаликдан пастга тушиши билан 30—40 метр олдиндаги йиртқичга кўзи тушди. Ҳаваскор овчи ўзини йўқотиб қўймади. Шу топда у марҳум овчи бобосининг ов пайтида ваҳимага тушмаслик, уддабуронлик билан иш кўриш лозим, деган сўзларини эслади.

Биринчи ўқдан сўнг йиртқич овчи томонга ташланди. Аммо кетма-кет икки ўқ ҳам мўлжалга теккач, йиртқич ер тишлади.

Орджоникидзе районидаги Беруний номли 60-мактабнинг 8-синф ўқувчиси Х. Тўраев бу ўлжаси учун мукофот олди.

В. ҚОДИРОВ.

Тошкент грампластинкалар заводининг хомашёси— махсус пластмасса пластинкалар Ленинград ва Рига грампластинкалар заводларига жўнатилаётир. Суратда: завод контролёрлари К. Бадайкина (чапда) ва Н. Макриянис ўртоқлар пластмасса пластинкаларини жўнатишга тайёрламоқдалар.

ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИ IV ПЛЕНУМИ ҚАТНАШЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон Журналистлар Союзи IV пленуми 1966 йил 26 январь эрталаб соат 10 да Бирлашган нашриётнинг катта залида (Тошкент шаҳри, Правда Востока кўчаси, 26-уй, 4-қават) очилади.

ГРИППДАН САҚЛАНИНГ

— Қаттиқ йўталяпсиз, яна ўралиб ҳам олибсиз, тобингиз йўқми, холажон?—деб сўради бир йигитча, трамвайда кетаётганимизда, рўпарада безовталаниб ўтирган ўрта ёшли аёлдан.

— Билмадим, уч-тўрт кундан бери бу йўтали қурғур тинкамни қуритди. Босилиб қолар десам бўлмаяпти. Ҳар хил дорилар ҳам ичиб кўрдим, босилмади.

Аёлнинг қуруқ қувуллаб йўталиши пассажирларнинг эътиборини ўзига тортди.

— Грипп бўлса керак, ўзингизни эҳтиёт қилинг холажон, — деди бир жувон.

— Ўзингизни врачга кўрсатинг, дориларни фақат врачнинг маслаҳати билан ичинг, трамвай, троллейбусларда бу аҳволда юрманг. Агар касалингиз грипп бўлса, соғлигингизга ёмон. Ундан ташқари бошқаларга ҳам тарқалиши мумкин, — қўшимча қилди яна кимдир.

...Бу йил куз ва қиш қуруқ ҳамда иссиқроқ келди. Кишилар бир хил кунлари шароитга қараб кийинмайдилар, қалин кийиниб терлайдилар, сўнг енгил кийим кийиб, совуқ таъсирида бўладилар. Чиниқмаган организм шу вақтларда турли касалликларга йўлиқади, шамоллаш, ангина, грипп ва шунга ўхшаган касалликлар вужудга келади. Шулардан энг хавфлиси грипп касаллигидир.

Грипп энг юқумли, тез тарқалувчан, катталар, айниқса, ёш болалар учун хавфли касалликлардандир. Гриппнинг вируслари касалнинг оғиз, бурун томоқларида бўлиб, йўталиш, акса уриш ва сўзлашиш вақтларида майда туфукчалар билан қўшилиб атрофга сачрайди. Ҳаво орқали соғлом кишининг нафас йўлига тушиб, юқади.

Бир сочиқдан фойдаланиш, бир идиш-товоқдан овқатланиш ва болалар ўйинчоқларидан бефарқ фойдаланиш ва қўл бериб кўришишдан юқади бу касал.

Грипп юққанидан сўнг бир-икки кун ўтгач, киши ўзини лохас сезади. Эти увушиб, оёқ-қўллари қақшаб оғрийди. Айниқса, кишининг пешонаси қаттиқ оғриб, қуруқ йўтал пайдо бўлади.

Касалнинг ҳарорати кўтарилади, юзи қизариб, кўзлари ёшланади, ёруғликка қарай олмайди. 4—5 кун давом этган касалликнинг оғир ёки енгил формаси кишини ниҳоят кучсизлантиради. Жисмоний бақувват бўлмаган кишилар учун бу касаллик айниқса хавфли бўлиб, баъзан кўнгилсиз ҳодисаларга ҳам олиб келиши мумкин.

Шунинг учун ҳам касалликни сезган киши тездан қуйидаги чораларни кўриши керак. Беморни алоҳида хонага ётқизиб, уйга врачни чақириш керак. Касал ёнига бошқа соғлом кишиларни, айниқса ёш болаларни яқинлаштирмаслик лозим. Беморга қараб турган киши оғиз-бурнини тўрт қаватли марли билан беркитиб, қўлларини эса иссиқ сув ва совун билан ювиб турса грипп вируслари унга ўтмайди. Касалга тез ва енгил хазм бўладиган овқатлар бериб, унинг ётган хонаси эса тез-тез шамоллатилиши зарур.

Дори-дармонларни фақат врачнинг маслаҳати билан истеъмол қилиш даркор. Ҳозирги вақтда шаҳар ва қишлоқларимиздаги аптекаларда гриппга қарши ишлатиладиган янги, турли хилдаги дорилар сотилмоқда. Сиворотка, тетроциклин, пенициллин, стрептоцид, санари, окси тетрациклин, кальцекс, сульфодемизин, норсульфазол ва бошқалар гриппни даволаш учун ишлатилади.

Яна шу нарса муҳим аҳамиятга эгаки, грипп касаллигига чидамли бўлиш учун организмни мунтазам равишда чиниқтириб бориш керак. Физкультура ва спорт билан шуғулланиб, ҳар куни эрталабки гимнастикани бажариб боришга, баданни ҳўл сочиқ билан артиб туришга одатланиш керак. Оғиз ва тишларни тоза тутиш билан бирга шахсий гигиена қоидаларига амал қилишга одатланилса, албатта, киши организми яхши чиниқади ва уни касаллик енга олмайди.

Қ. СОДИҚОВ,
врач.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

22 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Инсониятга хизмат қиламан** (ҳужжатли фильм), 17.25 — **Телевизион янгиликлар,** 17.40 — **Муз устида байрам.**

Ўзбек тилида: 18.40 — **Телевизион янгиликлар.**

18.55 — **Эшиттиришлар программаси.**

19.00 — **Адабиёт ва санъат** (адабий-драматик эшиттириш).

Рус тилида: 20.30 — **Учинчи патетик** номли телевизион бадиий фильмнинг 1-қисми.

Ўзбек тилида: 22.00 — **«Олтин водий» программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/I да **Семурғ,** 23/I да кундуз **Евгений Онегин,** кечқурун **Боғчасарой фонтани.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/I да **Қотил,** 23/I да кундуз **Насриддин саргузаштлари,** кечқурун **Ўғирланган умр.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/I да **Гули сиёҳ,** 23/I да кундуз **Қари қиз,** кечқурун **Ота ўғли.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Юность» цирк коллективи ва «Арслонлар» аттракциони.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

22, 23, 24, 25 январда

УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

концертлари

Концертларда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Ғулом Абдураҳмонов, Коммуна Исмоилова,** Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Жуманазар Бекжонов, Қундуз Миркаримова, Дилором Шерова,** солистлардан **Зокиржон Султонов, Холисхон Қодирова, Сора Шукурова, Малоҳат Дадабоева, Зумрат Хожиева, Манзура Мўминова, Дилбар Абдуллаева, Уткир Холмуҳамедов, Исмоил Бойжоновлар,** ўзбек халқ чолғу оркестри ва ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар Эстрада театри кассасида кундуз соат 2 дан ва районкассаларда соат 12 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

23 январь кундуз соат 12 да 4-6 синф ўқувчилари учун музикали леткорий абонементи бўйича:

«Сиз севган ёш санъаткорлар» деган темада

УЧИНЧИ

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Лектор — музикашунос **С. Саидов.**

Концертда: Ўзбек давлат филармонияси халқ чолғу оркестри, Ўзбекистон эстрада оркестри ва торли квартет, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Луиза Зокирова, Юнус Тўраев, Тоштемир Шарипов, Баҳром Мавлонов** ва солистлар қатнашади.

23 январь кундуз соат 3 да 7-11 синф ўқувчилари учун музикали абонемент бўйича:

«Совет композиторларининг ёшлар ҳақидаги янги асарлари» деган темада

УЧИНЧИ

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Лектор — музикашунос **И. Акбаров.**

Концертда: Ўзбек давлат филармониясининг халқ чолғу оркестри ва торли квартети, Ўзбекистон ССР халқ артисти **Ғулом Абдураҳмонов,** Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Қундуз Миркаримова, Баҳром Мавлонов, Тоштемир Шарипов** ва солистлар қатнашади.

Абонементлардан ташқари билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва районкассаларида соат 12 дан сотилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64969
Г—1036.
Р. 08067.